

2500, ТИРАЖ ПОЖОВКЛИЙ

ВЕЛИКЕ ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

HARD KISS ВІД САНІ МАЛАШ

ТАРАС БУЛЬБА МІЖ ГОЛІВУДОМ І КРЕМЛЕМ

№2 (37)

12 січня 2021 р.

СТАРЕ, ЗАДАВНЕНЕ І МАЙЖЕ МЕРТВЕ або КІНА НЕ БУДЕ

Сама проблема, яка зветься «зруйнований кінотеатр у центрі Малина» виникла не вчора і навіть не позавчора. Спочатку тривали дискусійні срачі небайдужих. На тлі тотальної байдужості інших. Ключовим було питання належності цього об'єкта до комунального майна. Район довго не віддавав. Місто вчасно не поставило питання рубка. Чи могло місто перепросити районну владу до того, коли ще не стара будівля стала пасинком райради? Та хто тепер пояснить? Умовного способу факти не мають. Сталося. Отже — ніяк. Всі ми просто отримали належний результат власної бездіяльності.

Хоча є нірка в законі, через яку можна витягти кінотеатр у чинного власника через неналежне утримання і використання, але та нірка — вузька, щось добре побачити в ній здатен досвідчений у таких ситуаціях юрист і небайдужий та зухвалий містянин, а тим часом — пишемо десятками статті на цю тему. І я тут не виняток.

Ця бездарність щодо вирішення долі колишнього кінотеатру є злочином. А ми — співучасники. Можна називати прізвища всіх попередніх керівників міста і району, бо руїна породжена всіма владними мужами, які служили нам, народу, ще у момент занепаду нашого ж інтересу до кінопрокату, кіногалузї, до такого виду дозвілля, як перегляд кіна у великій залі на великому екрані. Повторюю, відповідальність наша — спільна.

Руїни чи будівлі-сироти густо розсіпані містом і районом. Коли розвалюється окремих об'єкт, ніхто особливо не істерить. Зараз наведу кілька прикладів.

Хто їздить у бік Недашок-Базару, бачить, скажімо, збоку дороги велику недобудову з червоної цегли у Баранівці. Боюся помилитися, але пригадую, що то мав бути будинок культури. Чи був хтось дуже стривоженим фактом такого вміння хазяйнувати? Ні. Запитай, то почуєш тисячі виправдань. Буцїм все зупинилося у кризовий для країни період. Всім було погано, то і нам було погано. Недофінансування. Село занепадає. І ще, і ще. Ми ж пресу читаємо — тема укомплектована набором штампів про причини довгобудів і руїн.

(Закінчення на стор. 3)

ЧОМУ ТОМОС, АБО НАША ЦЕРКВА

Питання церковно-державних відносин завжди було складним не тільки для пересічних, а перш за все для експертів. Переважна більшість політологів є абсолютними невігласами і всіляко намагаються не коментувати або не чіпати. Навіть ті, хто вважається фахівцями саме з релігійних питань, час від часу скочуються в певний неадекват.

Наприклад. Просте питання — що є нашою церквою. Україна православна чи християнська? Чому президенти присягають на Пересопницькому Євангелії? І про якого Бога мова йде в Преамбулі Конституції? Шпальти не місце для монографій отже будемо сподіватись, що допитливий читач щось почує для себе і при бажанні знайде набагато більше.

Отже, якщо стисло, Наша Церква це — дзвони Михайлівського для потерпілих від «Беркуту», молитовні намети на Майданах, милосердя до сімей загиблих на війні з Росією, честь героям. Не наша церква — це є невизнання російської агресії і неповага до захисників нації. Наша Церква та, яка сповідує правду. Не наша церква — церква лицемірства і брехні.

Для більш детального розуміння слід звернутися до підручника для викладачів вищих навчальних закладів, який має назву «Людина у полікультурному суспільстві» за 2010 рік.

МІЖКОНФЕСІЙНИЙ ДІАЛОГ

На сторінці 131 читаємо: «За роки державної незалежності в Україні створено низку міжконфесійних організацій як загальнодержавного, так і місцевого рівня, діяльність яких спрямовується на налагодження міжконфесійного діалогу».

Зупинімося детальніше на найбільш впливових з них.

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО), створена у грудні 1996 року, — представницький міжконфесійний консультативно-дорадчий орган. Мета діяльності — об'єднан-

ня зусиль релігійних організацій для духовного відродження як в Україні, так і за її межами, участь у розробці проектів нормативно-правового забезпечення релігійно-церковної діяльності, добротинність. На 2009 рік до Ради входять представники 19 Церков і релігійних організацій, що складають понад 90% всієї релігійної мережі України.

Нарада представників християнських Церков України (Нарада Церков), створена у грудні 2003 року. Мета діяльності: поширення в Україні засад християнства та релігійної свободи, розвиток міжхристиянського діалогу для від-

Томос тримає Іван Сидор, який дзвонами закликав майданівців рятуватися в Михайлівському соборі.

родження християнської моралі у суспільстві, розвиток партнерських стосунків між державою та Церквами для розбудови громадянського суспільства. На 2009 рік до Наради Церков входять представники 9 християнських конфесій України.

Українська міжцерковна рада (УМР), створена у травні 2003 році. Мета діяльності: захист інтересів християнських Церков, вплив на суспільство для поширення християнської віри. Членами УМР є переважно представники протестантських релігійних організацій п'ятидесятницького та харизматичного напрямів.

Рада Євангельських Протестантських Церков України (РЕПЦУ), створена у квітні 2006 року, — міжконфесійний консультативно-дорадчий орган. Мета діяльності: захист принципів свободи совісті та віросповідання, рівності всіх релігійних організацій у правах, поширення християнських цінностей та моралі. Рада об'єднує представників понад 80% усієї мережі протестантських релігійних організацій України. До Ради входить біля десяти протестантських Церков.

Всеукраїнська Рада Християнських Церков (ВРХЦ), створена у 2007-2008 роках, — рада пастирів християнських Церков України. Входить переважно представники п'ятидесятницьких та харизматичних громад України. Мета діяльності: сприяння взаємодії християнських Церков для поширення ідей і принципів християнського світогляду у суспільстві.

Наявність в Україні такої кількості міжконфесійних організацій свідчить, з одного боку, про високий рівень релігійної свободи в українському суспільстві, але, водночас, також засвідчує значну кількість проблем, пов'язаних з дотриманням

цієї свободи, з толерантним ставленням один до одного у релігійному середовищі, державно-конфесійними стосунками».

НАГАДАТИ ПРО 1054 РІК

Отже, сукупність цих форматів і є Наша Церква в її інституціональному вимірі, тому що, по-перше, Україна не є православною, а є християнською, тому що українські православні, католики і протестанти сповідують один і той самий символ віри, а по-друге, згідно з отриманими від держави свідоцтвами, всі церкви України, як юридичні особи, беруть свій початок у здобутті Незалежності.

Зрозуміло, що кожна церква буде розповідати свою історію, і цей факт ніхто не заперечує, менше з тим. Треба нагадати, що в Україні є єдина в світі церква, яка мала свою особливу відповідь на події 1054 року, українські православні прийняли рішення залишитись з Римом.

Від початку незалежності на її чолі був Мирослав-Іван Любачівський, з 2000 року Любомир Гузар, сьогодні Святослав (Шевчук).

На ютубі можна також при бажанні подивитися відео, як Філарет (Денисенко), Алексій (Рідігер), Володимир (Сабадан), Кирил (Гундяєв)

(Закінчення на стор. 4-5)

ПОЕТИЧНІ ДАРУНКИ

РІЗДВО

Вже й село колядками голосить,
Вже й упились дальні хутори,
Біла зірка блимає згори,
І бредє по кучугурах босий
Сивий ангел. І несе дари.
Тих дарів — раз-два — і полічити.
Тих жалів — як сірої миши.
Сипле сніг крізь неба чорні шви.
Народився — отже, мусиш жити.
Чи не мусиш... Ангеле, спіши...
І сніжинок, і гріхів — без ліку...
Хай солодка, аж нудка, кутя
Склеїть забуття і майбуття,
Стулить сину золоті повіки:
Імениник, пташечка, дитя...
Люлі-бай, присни Його, малого,
Люлі-лю, у пір'я убери,
Хай злетить над п'яні хутори!
Хай летить — і полотном дорога!
Утікає димом догори!
Понад ці Содоми і Бедлами,
Понад ці зачумлені міста...
...Третя пляшка під столом пуста —
Це допили за здоров'я Мами
Немовляти. Серденька. Христа.
...Знов стару колядку, як спокуту,
За селом п'яничка заведе...
І Синочок пір'ячко біде
Згубить в небі. Отже — мусить бути,
Нині — тут. А за півроку — де
Ангел на осиковій сопілці
Гратиме... І білі звуки ці
Зникнуть. І розтануть в молоці
Чорна крапка ворона на гілці,
А червона — крові на руці.

Ганна ОСАДКО.

Вже рік закінчився. З піснями й вертепом
його провдає красуня зима.
Хай буде вам щастя на всяку потребу,
те доля дарує, чого ще нема.
Хай вас і рідню оминуть негаразди
і збудеться краще, що є на руці.
Де щастя? — В родині.

Де гроші? — У газди,
дарунки для всіх — у великій мішці.
Чекаємо року Нового, як дива.
Як свічечка, дня каганець догорів.
Так будьмо здорові, багаті, щасливі!
Дарунків, цілунків і затишних днів!

Ганна ЛЕНОК.

Ні хрю, ні гав, ні кукуріку.
І писк мишей пішов на спад.
А скільки рил у тому ліку?
Дванадцять фізій — зоосад...
І хай му-му іще далеко,
та все гучніше рев ходи.
Було б щодня те справжнє млеко,
не як тепер, вряди-годи...
Корово-віл — повільні рухи
і розум трохи на гальмі,
а ще гудять зелені мухи
та шия ние у ярмі.
І хай в очах сонлива смута,
але потуга — головне,
коли є сил порвати пута,
то й доля кращого сягне.
Стрічаймо рік без віри в диво,
але з надією на те,
що буде щиро, не фальшиво,
і ошук в Лету упаде...

Олександр ХОЛОДНЮК.

Різдвяний дощ. І не питай причин —
Чи небо плаче, чи Господь печальний...
Наговорили — світ. Перемовчали —
Щось головне, негоду клянучи.
Немає манни. Хмара сіє мак.
Скляна зав'яз — голками між віі.
Жовток небесний збовтано... олію
Розлито... та без борошна зима.
І виглядаєш променя — як голосу.
Й здається, що не вродить він у колосі
І не сіє зерном із сірих товці...
Заходить ніч: вам чорноти чи зірки?
Ось вітер розжене всіх недовірків —
І прийде хтось до тих, хто це ніхто.

Наталка ФУРСА.

ТРАДИЦІЯ

ВОДИТИ КОЗУ ПОВЗ ЗАКОН

Не всі, хто «водять Козу»
під час різдвяних обрядів, знають про достеменне значення «кози» в системі символів святкового дійства.

Тим часом, коза символізувала і гарний урожай, і викликала алюзії до козлогоних фавнів, покровителів лісів, полів і стад та присвячених їм розгульних римських луперкалій; віщувала коза урожай і в українській традиції. Про це доволі написано книжок.

Хоча навряд чи сучасні виконавці ролі в обряді «водіння кози» знають, нащо вони це роблять.

Та метою цього допису є не екскурс монографіями дослідників звичаїв і не прискіпливе культурологічне коментування веселих різдвяних гуртів, якщо такі ще містом ходять. А, навпаки, доволі неприємний і несвятовий квест стежками справжнісньких кіз. Принагідно хочеться і нову владу повести козячими слідами, бо жодна з попередніх не зважає на грубе порушення козами та їхніми індивідуальними го-

сподарями природоохоронних правил, правил благоустрою Малина, які, вбачається, написані все ж на основі чинних законів.

Тому наголошую: містяни мали б тримати своїх кіз на власних обійстях. Випасати їх у парках чи на території за міста за межами власного подвір'я, на березі Ірші чи в заказнику Гамарня, в інших лісистих заповідних і незаповідних територіях не можна.

Проте власники кіз, а їх у Малині набереться не один

десяток, мають у своїх лавах зухвалих пастухів, які годують-утримують кіз за рахунок екологічного благополуччя довкілля.

Річ у тім, що кіз таки не можна випасати на природоохоронних територіях (на відміну від корів та коней!), бо у них специфічна будова копита. Саме воно, копито, дошкряпає рослинності найбільше. Тут уже мушу направити вас до читання фахової літератури і більш глибокого вивчення законів.

Не раз писала з не меншим обуренням, ніж зараз, про випасання малинських кіз на малинських ландшафтах. Мене містяни піднімали на сміх, не кажучи вже про реагування відповідних служб.

Водіння кози (або і десятків кіз!) триває в місті і на околицях цілісний рік. І дуже яскраво ілюструє всесильний пофігізм містян у питаннях збереження довкілля й елементарного мінімуму: поваги до його величності Закону.

Та у нас не Закон вершить справу, а Традиція. Якби ж то вона просто обмежувалася різдвяним водінням маскованого під козу персонажа. Все набгато гірше.

Підозрюю, що і цього разу мій заклик не буде почутим. Бо за козячим «ме-е-е» голос Закону і Совісті слабкий, непереконливий.

Тому у Малині і далі можна буде побачити кіз на Кургані Слави, в заказнику Гамарня.

Водіть собі і далі козу. А вона вас теж заведе, куди їй треба...

Христина ГАРАЦУК.

ПОШТА З МИНУЛОГО

2500 — тираж пожовклий...

Дивно й інтригуюче читати газети, сторінки яких вже трухлявіють, а події й імена бовваніють на пожовклих шпальтах, викликаючи жерналістський екстаз і просту людську цікавість.

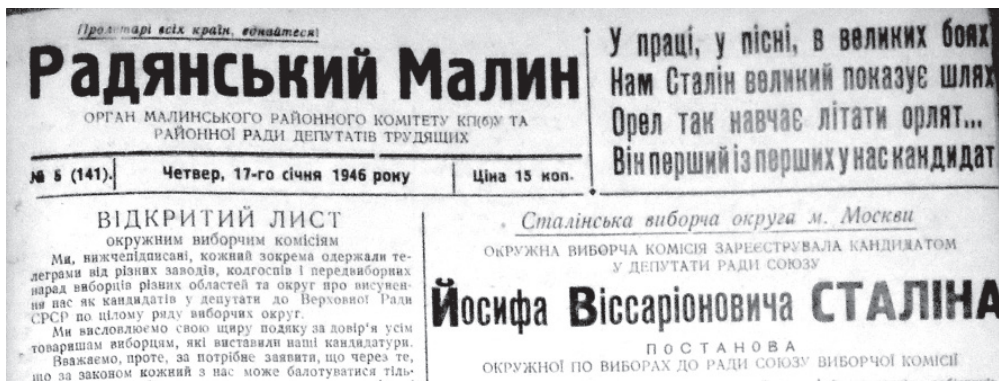
Тижневик «Форпост» розпочинає постійну рубрику «Пошта з минулого». У ній читач зазирає на сторінки старих газет і часописів Малинщини й України та світу, довідається про минуле, потрактоване традиційними для 20 століття ЗМІ — друкованими.

Сьогодні пропоную лише пунктирно пройти газетними вирізками «Малинських новин» початку 1946 і 1947 років. Ой, ні! «Радянського Малина»!

Вбачається, що відразу після звільнення Малинщини від нацистської окупації, був відновлений друк традиційної газети, яка змінювала назву декілька разів, а в народі мала лагідне й трішки іронічне назвисько «брехунець».

Це все та ж рідна газета, з 2,5-тисячним тиражем у перші роки після 2-ї світової війни, зі своїми ідеологічними й побутовими акцентами.

Мандрівка починається...

Рубрику веде
Ірина КРИМСЬКА.

НА РАЙОННІЙ НАРАДІ

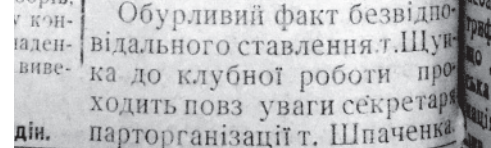
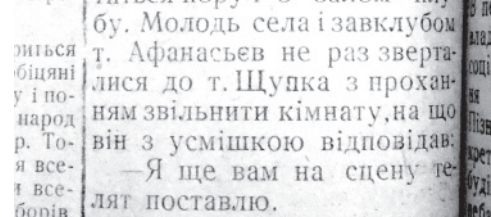
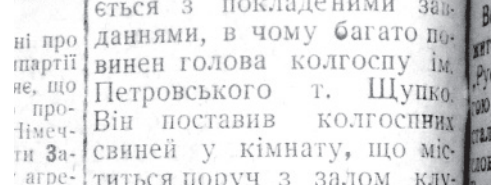
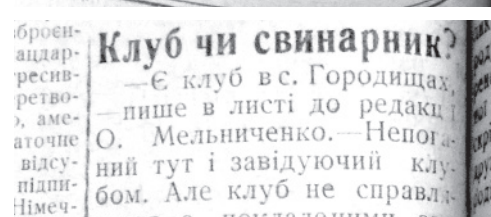
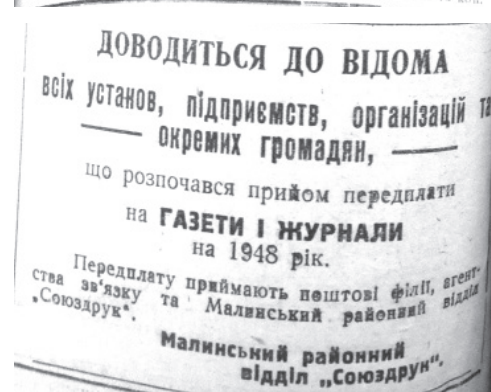
25 січня в Будинку культури відбулася районна нарада голів колгоспів, бригадирів будівельних бригад по питанню: підсумки будівельних робіт в колгоспах району та завдання будівельних бригад в 1946 році.

З доповіддю про завдання будівельних бригад на 1946 рік виступив зав. відділом

сільськогосподарського будівництва райради депутатів трудящих т. Авраменко.

В кінці наради виступив секретар райкому КП(б)У т. Янчук, який намітив ряд конкретних міроприємств для покращання роботи будівельних бригад в 1946 році.

О. Березівська.

В. о. редактора Г. Т. ВЕСНЕНКО.

ПІКНІК НА РУЇНИ

СТАРЕ, ЗАДАВНЕНЕ І МАЙЖЕ МЕРТВЕ або КІНА НЕ БУДЕ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Або лікарня імені Рудченка в Чоповичах. Вотчина впливового пана, який тривалий час був при владі — нардеп, губернатор. Це ж не простий смертний. Скільки років тривала колотнеча довкола лікарні? І гроші не раз виділялися.

Або візьмімо руїни у Ксаверові. Пан Стельмах із Ксаверова мав повноваження і в сільському господарстві, і в районі, і в місті у різні періоди. Як він використав своє становище для того, щоб народне майно не було втрачене? І не він, а громада, сільрада тощо. І не лише у Ксаверові. У Малині як він вплинув на зникнення руїн, коли був міським головою?

Отих пусток на Малинщині, де були сільради, магазини, садочки, школи, клуби, бібліотеки — скільки? На ціле місто завбільшки з Малин буде! Хто їх рятував? Ніхто.

Як у нас? Згоріла хата, хай горить і сарай.

От Скурати, наприклад, мали колісь розвинену інфраструктуру з купою міцних ще об'єктів. Там досі стоїть баня з виїнятими вікнами і дверима. Так і вмере. Бо що з нею робити? Може, хтось і ставив це питання, намагався вирішити. Однак, дивлячись у ці виїняті очі вікон, власних очей можна і не опускати сором'язливо, буцім, кому у далекому селі треба купувати якісь накриті ще шифером стіни? Це як треба напружувати мізки і спорожнити кишеню, щоб придумати, що там зробити, аби працювало, приносило прибуток власнику і зарплату мешканцям населеного пункту? І щоб не банально — пилорама чи магазин, а щось із поважним змістом, із вектором у майбутнє та нові технології?

Або, наприклад, будівля закритої школи у Вишеві і десятку інших сіл Малинщини. Громади, батьки школярів, учителі завжди важко переживають закриття шкіл і садочків. Проте потім на всіх нападає парадоксальна сліпота й товстошкірність. Закрилося — і все! Вмерло! Ті ж громади-батьки-вчителі абсолютно байдуже минають закритий об'єкт. Нащо він тепер? Якщо не школа, то і ніщо. І чи взагалі існують на рівні районів (тепер вже і ОТГ) програми раціонального використання у майбутньому законсервованого наразі нерухомого майна? Звичайно, є обмежені повноваження, тобто їхня відсутність. Скажімо, у якомусь випадку освіта справді нічого не вирішує. Сільрада (по-старому) нічого не вирішувала. Район нічого не вирішував і тепер ОТГ — теж? Але і в дзвони ніхто не калатає. А якщо і калатне, то раз-двічі.

І це у країні, де війна породила хвилю біженців. Та і не в них тільки справа. Адже котрогось біженця не змушиш жити у селі, в якому вже і мага-

зину, наприклад, немає. Однак порожні стіни із зірваним або зсунутим дахом не надихають земляків на вирішення питань свого ж майбутнього. І потім що? «Село вмирає!» — той же суцільний плач над Україною. Люди, хто має рятувати наше ж село?

Розумію, що влада теж відповідальна. І тут ми маємо наслідки впливів совітської системи. Бо влада вирішувала все. Людина лише умовно була господарем своєї комуністичної долі і заводів-пароходів. Ініціативність віталася лише в рамках політики партії. Партія і подбає, і обійме, і придушить, коли ти станеш надто ініціативним чи вільнодумним.

Всі хотіли вижити. Вижили не всі. Де тут ще турбуватися про будівлі-фантоми минулої епохи? Партія не подбала, а я — хто? Це ж не моє право. Партія он яку страну проср... А я навіть не партія! (Тут ще окремо можна розвивати тему, скільки при владі вчорашніх партійних і господарських керівників, що зробили кар'єру в есересері? Однак і в незалежній Україні вона не похитнулася, а пішла вгору чи хоча б рівно пливла морями благ і можливостей, не доступних решті).

Але в тій мандрівці нас до компанії не візьмуть. Давайте помандруємо до занедбаних будівель міста. Вигляд міста (не лише його центру) — це матриця ставлення до надбань попередніх поколінь і до умов життя майбутніх. Покоління почергово спостерігають, як влада не справляється. Влада винна. Люди — ні. От і все пояснення. Наче влада ліпиться не з людей, а з невідомого походження «неуправляємих» істот.

Вся частина вулиці Огієнка від БАМу до вокзалу — музей такої недбалості. Апофеоз її — недобудоване підприємство штампів. Щодо назви, може, я і не точна. Не в ній справа. Колосальних розмірів недобудований промисловий парк (а ми вже у мріях про новий!). І велетенські території занепаду. Коли їдеш маршрутною, наче поринаєш у жахливий сюр. Височенні порожні недобудовані цехи, на бетонних фермах і перекриттях (і під ними) поросли гаї. Їх щодня з

вікон спостерігають мешканці прилеглих багатоквартирних будинків. Панорама! На екрані — кіно абсурду. А глядач що? Він тут живе, а вплинути не годен.

І ці чи інші люди з обуренням «як так можна?» багато років минають і руїну колишнього кінотеатру, який постійно збуває гарячі безрезультатні дискусії в соціальних мережах та ЗМІ. Є щоденна причина картати білий дім і всіх чиновників у нім. Чиновники не можуть «розрулити» проблему кінотеатру, яку їм лишили у спадок, бо не вони її створили. Вони ж тоді, давно, не були владою. Вони були тими ж малинчанами, які ходили і обурювалися «як так можна?». Або і не обурювалися. Бо 90% взагалі байдужі до того кінотеатру. І таких кінотеатрів, якщо напружитися і порухувати, у Малині буде із сотню. Деякі вже розвалилися остаточно. А деякі вмирають повільніше. Просто кінотеатр у центрі міста — муляє око. А ще бентежить усіх учасників дискусій про нього тому, повторюю, що у руїни є власник. Парадокс! То я додам знову, що і в решті руїн і напівруїн теж є власники.

Хіба не могло приміщення старої школи №4 стати готелем чи якоюсь соціальною установою? УПСЗН зайняло крило в приміщенні колишнього дитсадку. А могло бути і в цій старій школі.

Є господар і в плацдарму господарської недалекоглядності — ринку «імені Сацюка» біля вокзалу. Затія була славна. Але щоб ринок розвивався, варто було цим займатися постійно і наполегливо. Натомість утворилася площа, пуста, від якої гидливо відвертаєш очі. (Чула, її виставлено нещодавно на продаж).

Та що там! Руїнами стають будівлі, в яких ще вирує життя. Ну, не вирує, то жевріє. У нас на очах буде розвалюватися будівля «Укртелекому» і «Укрпошти». Процес пішов. А як виглядає пошта на вокзалі? Бомжатник! Ні? Придивіться. Звикли, нас це влаштує.

Хіба когось бентежить, який вигляд у колишнього магазину «Юність» на вулиці Сосніної? Його орендують для магазину

меблів. Меблям, може, і добре у стінах і під дахом. Однак щодо фасаду магазину можна сказати остаточно, що він знаходиться десь у сірій зоні на сході, де війна. Або у селі за 40 км від райцентру, де ніхто не живе. Бо тільки в таких географічних й економічних несприятливих умовах магазин може мати такий вигляд! Вікна забиті плитами де-ес-пе чи фанери (не приглядалася). Розумію, що скло побити хулігани. Однак тепер завжди будівля так виглядатиме? Є якісь унормовані вимоги до архітектурних об'єктів? Чи то аварійний або закритий на реконструкцію об'єкт?

То це, повторюю, живий об'єкт. А той кінотеатр, що в тилу за цим магазином а-ля-ОРДЛО, і є ОРДЛО.

Що ж буде з ним і з сотнями інших неблагополучних об'єктів? Помруть. Бо коли бомж сидить, а ми йдемо мимо, боковим зором його помічаємо, проте рухаємося своїм курсом. Адже кожен свідомо чи підсвідомо налаштований: «Ну, що я можу вдіяти?». Потім той бомж (і ще 1000 таких на вашому-нашому шляху) зникає. Куди він подівся? Пересів на інший тротуар? Чи помер? Спочатку пересів, потім помер. Саме така логіка нашого співіснування. То це якщо говорити про людей. А тут приміщення! Йому ж не боляче вмирати. Людей не шкода! То чому шкода брилу?

Цю статтю важко закінчити, бо важко зупинити перелік наших негараздів на тему «руїни». Монументальний пам'ятник нашій руїні в голові і в реальності — заморожене на невідомий термін будівництво спортшколи на території міського парку. Охнула й притихли. Що? Ця тема хіба не так пече, як тема кінотеатру? Як на мене, то ще більше.

Є руїни, без яких важко уявити Малин. Он я вже виросла і постаріла, спостерігаючи, як 50 років лежать бетонні конструкції на повороті від «Фуршету» й меблевої на вулицю Романенка. Вони не муляють око власнику меблевої. Лежать та і лежать. Хтось присяде випити з друзями на ті мохом укриті плити. Хтось заховається за плити попсіяти. Хтось — сміття випорожнити, не донісши до бака.

А он — шкільний стадіон на вулиці Лисенка. Хтось штурхнув стіну, складену із блоків — вона і впала. Хулігани банальні, стіна складена халтурно. Руїна в голові однакова у хуліганів і халтурщиків. Всі ходять на стадіон. І що? Діти виховуються у байдужості і безнаказаності. Хулігани ростуть, хтось із них опиниться на посаді і дивитиметься тоскним поглядом із вікна кабінету на кінотеатр, без якого вже важко уявити панораму міста.

Ірина КРИМСЬКА.

КАЛЕНДАР ТИЖНЯ

12 СІЧНЯ

1628 — народ. Ш. Перро, франц. казкар.
1876 — народ. Дж. Лондон, америк. письменник.

1909 — народ. М. Примаченко, укр. народ. художник.

1950 — в СРСР відновлена смертна кара за зраду, шпигунство і саботаж.

1964 — Папа Павло VI призначив митрополита Й. Сліпого членом конгрегації для Схід. церкви.

1972 — КДБ здійснило в Україні серію арештів молоді інтелігенції.

13 СІЧНЯ

1936 — польс. суд засудив до страти С. Бандеру, М. Лебеда, Я. Карпинця (замінено на довічне ув'язнення).

1942 — почалося примус. вивезення українців у Німеччину (остарбайтери).

1953 — у радян. газетах написано про «змову кремлівських лікарів».

14 СІЧНЯ

Василі

1882 — народ. І. Огієнко (митрополит Іларіон), мовознавець, історик церкви. (1972).

1933 — народ. Н. Наум, укр. актриса, дружина укр. кінореж. В. Денисенка. Мати акторів Тараса та Олександра Денисенків.

1937 — народ. Є. Гуцало, укр. письменник. (1995).

15 СІЧНЯ

1622 — народ. Мольєр, франц. драматург, театр. Діяч. (1673).

1700 — Петро I велів дворянам змінити довгий та незручний одяг на європ. костюми.

1776 — у Львові вийшов 1-й примір. «Gazette de Leopol», 1-го відомого період. видання на тер. України.

1929 — народ. М. Л. Кінг, америк. священник, діяч негритян. руху за рівноправ'я.

1993 — у США на NBC вийшла остання (2137) серія «Санта-Барбара».

2001 — почала працювати Вікіпедія.

16 СІЧНЯ

День пам'яті кіборгів в Україні.

Всесвітній день Бітлз.

1918 — Укр. Центр. Рада ухвалила закон про створення укр. добровольчої армії.

1919 — муз. відділом Міністерства освіти УНР створена Укр. республ. капела.

1919 — Укр. Директорія оголосила війну більшов. Росії.

2014 — в Україні прийняті «Диктаторські закони 16 січня».

17 СІЧНЯ

1706 — народ. Б. Франклін, політик, учений, письменник, один із засновників США.

1805 — у Харкові відкрито 1-й у схід. Україні університет.

18 СІЧНЯ

1654 — у Переяславі генерал. військ. рада, яку скликав Б. Хмельницький, вирішила укласти союз Гетьманщини та Москов. царства.

1778 — брит. мореплавець Дж. Кук став 1-м європейцем, який побачив Гавайські острови і назвав Сандвічевими островами.

1788 — у Ботанічній затоці з'явилися 1-ші брит. поселенці, котрі мали заснувати в Австралії колонії для злочинців.

1886 — у випуск надійшов 1-й автомобіль.

1944 — на Волині відбулися 1-ші серійні сутички УПА з військами НКВС

1963 — засновано футб. клуб «Карпати» (Львів).

Мало хто (або й ніхто) із млинців знайомий із текстом листа, поданого нижче. Його в Україні теж, мабуть, мало бачили. А якщо й бачили, то як реагувати, не знали.

Це лист архієпископа Карло Вігано президенту США про загрозу так званого Великого перезавантаження.

Колишній апостольський нунцій у США, архієпископ Карло Марія Вігано не лише критикує цим текстом чинного главу Ватикану, він стає в опозицію до майбутньої влади, не відаючи, хто і яким чином отримає перемогу на останніх виборах президента США. Які наслідки матиме дане звернення і чи взагалі зважать на його попередження.

Тим часом 25 жовтня архієпископ написав листа чинному тоді президенту США Дональду Трампу про загрозу Великого перезавантаження. Але текст виклали у відкритий доступ нещодавно.

Отже два місяці потому лист читається доволі контраверсійно, але не стає менш актуальним і цікавим.

Отже пропонуємо читачам тижневика «ФОРПОСТ» ознайомитися з листом, викладеним на сайті OnePeterFive.

Неділя, 25 жовтня 2020 року.
Торжество Христа Царя.

Пане Президенте, дозвольте мені звернутися до вас у час, коли світові загрожує глобальна змова проти Бога й людства. Пишу вам як архієпископ, як наступник апостолів, як апостольський нунцій у Сполучених Штатах Америки. Звертаюся до вас в мовчанні як громадянських, так і релігійних влад. Прийміть це як «голос волаючого в пустелі» (Іоанна 1:23).

Як сказав, коли писав першого листа в червні, в цей історичний момент сили Зла об'єднуються у нещадній битві проти сил Добра; сили Зла, які здаються могутніми й організованими, позаяк вони протистоять дітям Світла, котрі дезорієнтовані і дезорганізовані, покинуті їхні-

НИКОЛИ НЕ ПІЗНО

Велике перезавантаження, Трамп і молитва про Боже втручання. Що далі?

ми світськими й духовними лідерами.

Щодня ми відчуваємо збільшення кількості тих, хто хоче зруйнувати самі основи суспільства: природну сім'ю, повагу до людського життя, любов до країни, свободу освіти і бізнесу. Ми бачимо, як глави націй і релігійні лідери сприяють цьому самогубству західної культури і її християнської душі, у той час як основні права громадян і вірян заперечуються в ім'я надзвичайної ситуації в сфері охорони здоров'я, яка все більше постає як інструмент істеблшменту, нелюдської безликої тиранії.

Реалізується глобальний план під назвою «Велике перезавантаження». Його архітектор — глобальна еліта, яка хоче підпорядкувати собі все людство, вводючи примусові заходи, з допомогою яких різко обмежують свободи особистості і усього населення. У декількох країнах цей план вже затверджений і профінансований; в інших країнах він все ще

перебуває на ранній стадії. За світовими лідерами, які є співучасниками й виконавцями цього пекельного проекту, стоять недобросовісні персонажі, які фінансують Всесвітній економічний форум і Захід 201, просовуючи свій порядок денний.

Метою Великого перезавантаження є встановлення диктатури здоров'я, направленої на введення лібертицидних заходів, прихованих спокусливою обцяною забезпечити суспільний дохід і списати індивідуальні борги.

Ціною цих поступок з боку міжнародного валютного фонду стане відмова від приватної власності і дотримання програми вакцинації проти Covid-19 і Covid-21, яку просуває Білл Гейтс у співпраці з основними фармацевтичними групами. Крім великих економічних інтересів, які мотивують прибічників Великого перезавантаження, введення вакцинації супроводжуватиметься вимогою наявності паспорта здоров'я і цифрової по-

свідки особистості з наступним відслідковуванням контактів населення всього світу. Ті, хто не дотримуватиметься цих заходів, будуть поміщені в табори для затриманих або під домашній арешт, а все їхнє майно буде конфісковане.

Пане Президенте, гадаю, ви вже знаєте, що в деяких країнах велике перезавантаження буде активоване у період з кінця цього (2020 — Ред.) року до першого триместру 2021-го. З цією метою заплановані наступні блокування, які будуть офіційно виправдані, передбачаються друга і третя хвилі пандемії. Ви добре інформовані про засоби, які були використані, аби сіяти паніку і узаконювати драконівські обмеження особистих свобод, штучно провокуючи економічну кризу.

За задумом її творців, ця криза слугуватиме незворотному наверненню народів до Великого перезавантаження, що завдасть

останнього удару світові, існування і саму пам'ять якого вони хочуть повністю знищити. Але цей світ, пане Президенте, вміщає у собі людей, прихильність, інститути, віру, культуру, традиції, ідеали: людей і цінності, які не діють як машини, які не підкоряються як машини, тому що наділені душею та розумом, серцем, тому що вони пов'язані між собою духовними узами, черпаючи свою силу від Бога, котрому наші суперники хочуть кинути виклик, точнісінько так, як Люцифер зробив це на початку часів зі своїм «non serviam».

Багатох, як добре ми знаємо, дратує цей посыл на зіткнення між Добром і Злом й використання «апокаліптичних» підтекстів, які, на їхню думку, подразнюють духів і загострюють розбіжності. Недивно, що суперник обурений тим, що його виявили саме тоді, коли він вважає, що досяг цитаделі, котрої прагнув, не потривоживши її. Проте дивно, що бити на сполох нікому. Реакція глибинної держави на тих, хто викрив його план, уривчаста і непослідовна, але зрозуміла. Саме тоді, коли співучасть основних ЗМІ зуміла зробити перехід до Нового світового порядку майже безболісним і непомітним, викриваються усілякі обмани, скандали і злочини.

Ще декілька місяців тому було легко зганьбити як «теоретиків змови» тих, хто засуджував ці жахливі плани, як ми тепер бачимо, втілюються у життя до найменших подробиць. Ніхто до лютого минулого року і подумати не міг, що у всіх наших містах громадян арештовуватимуть просто за те, що вони хочуть пройтися вулицями, подихати, зберегти свій бізнес, відвідати церкву у неділю. Але тепер це відбувається у всьому світі, навіть в

(Продовження. Початок на стор.1)

КРОКИ ІСТОРІЇ

Що сталося далі? У травні 1990 року помер Патріарх Пимен (Ізвєков), місцєблюстителем патріаршого престолу був обраний митрополит Київський і Галицький Філарет (Денисенко). У червні 1990 року відбувся Архієрейський собор, який визначив трьох кандидатів, з яких Помісний собор вибрав Патріарха. Підсумки голосування були такі. 1 тур: Алексій — 139, Володимир — 107, Філарет — 66. 2 тур: Алексій — 166, Володимир — 143. Алексій (Рідігер) був обраний Московським Патріархом.

Філарет (Денисенко) у листопаді 1991 року очолив Архієрейський собор Української православної церкви, на якому була проголошена її автокефалія, після чого був відлучений Московським патріархатом від церкви, а на чолі УПЦ Київського патріархату з 1993 до 1995 року перебував Володимир (Романюк).

Володимир (Сабодан) в 1992 році очолив УПЦ.

ЧОМУ ТОМОС, АБО НАША ЦЕРКВА

Найбільш драматична доля спіткала УАПЦ. Всеукраїнський Православний Собор об'єднав УАПЦ та частину УПЦ, що підтримала Філарета. Одним з основних ініціаторів цього об'єднання був архієпископ Володимир (Романюк). Фактично, попередня УАПЦ перестала юридично існувати. Об'єднана Церква мала назву Патріархат, що було найвищою формою Автокефалії. Главою Церкви вважався Патріарх Мстислав, який перебував за кордоном і фактично не міг управляти Київським Патріархатом, його заступником в Україні був митрополит Філарет, який у духовенстві та мирян колишньої УАПЦ викликав невдоволення через його минулу діяльність в РПЦ.

ПИТАННЯ БЕЗ ВІДПОВІДІ

Після смерті 95-річного Мстислава у червні 1993 року в Києві відбувся Архієрейський Собор УПЦ-КП, на якому архієпископа Володимира (Романюка) було об-

рано Місцєблюстителем Київського Патріаршого престолу, а у жовтні — таємним голосуванням було обрано Патріархом Київським і всієї Руси-України УПЦ-КП.

14 липня 1995 року Патріарха Романюка знайшли мертвим у Ботанічному саду в Києві. Офіційною причиною смерті вважається хронічна ішемічна хвороба серця, а насправді і досі залишається невідомим, як і чому це сталося.

18 липня поховання Патріарха Володимира перетворилося у велике побоїще. Ті події, коли «Беркут» осаженіло, по-звірячому бив людей, увійшли в новітню історію України під назвою «чорний вівторок». (Так само, ніхто не покараний, коли викидали Євгена Сверстюка та його газету з Михайлівського собору).

ФОРМУЛА УВАРОВА І БАТІГ ПУТІНА

Отже наша церква згідно з законом про свободу совісті за

майже тридцять років незалежності мала неабияку можливість вільно проповідувати Євангеліє по всій Україні, але зсередини церкви розривали конфлікти і чвари, а ззовні чинили тиск Московський Патріархат і Путін.

Путін особисто переймався питаннями церкви не тільки тому, що формула Уварова є світоглядною матрицею РФ, а ще і тому, що складові цієї формули — церква, цар, підлегли — є мотузку утрое скручений, або як сказав Екклєзіаст — «нитка потрійна не скоро півреться», тобто були зашморгом для підкорених Москвою народів, від якого позбавитися самотужки було неможливим.

Прості питання: чому Великий Володимир є у Москві і у Лондоні, але у Москві як руський, а у Лондоні як Київський? Чому підводний човен у РФ називають «Володимир Мономах», а ракету «Булава»?

Так у вересні 2003 року президент Володимир Путін у

Нью-Йорку особисто передав главі РПЦЗ митрополиту Лавру запрошення Патріарха Алексія II відвідати Росію. У вересні 2006 року Синод РПЦ і Синод РПЦЗ схвалили «Акт про канонічне спілкування». У травні 2007 року в Москві було підписано «Акт про канонічне спілкування», тобто процес об'єднання РПЦ і РПЦЗ був завершений.

ЩО Ж ТИ ЧИНИШ, РИМЕ?

Через десять років після схвалення «Акту про канонічне спілкування» і за рік до п'ятсотріччя Реформації і сторіччя Лютневої революції в Росії на грецькому острові Крит відбувся довгоочікуваний Історичний Всеправославний Собор, з перервою після попереднього майже у тисячу двісті років, який готувався більш ніж шістьдесят років і на якому відмовилася бути присутньою московська церква.

(Закінчення на стор.5)

Італії, намальованій на листівці, і яку американці вважають маленькою чарівною країною з її древніми пам'ятниками, дивовижними містами і колоритними селами.

І поки політики забарикадовані всередині своїх палаців і публікують укази, подібно до сатрапів, підприємства переживають невдачі, магазини зачиняються, а людям не дають жити, мандрувати, працювати, молитися. Катастрофічні психологічні наслідки цієї операції вже очевидні, починаючи з самогубств підприємців, які впали у відчай, і наших дітей, відірваних від друзів й однокласників, яким звелили слідкувати за уроками, сидючи на самоті перед комп'ютером.

У Священному Писанні Святий Павло каже нам про того, хто противиться явищу таємниці беззаконня, катекону (2 Фес. 2:6-7). У релігійному середовищі цією перешкодою злу є Церква, а особливо папство; в політичній сфері це ті, які опираються встановленню Нового Світового Порядку.

Тепер зрозуміло, той, хто посідає крісло Петра, від початку зрадив свою роль, щоб захищати глобалістську ідеологію, підтримуючи порядок денний глибокої церкви, яка обрала його із своїх рядів.

Пане Президенте, ви чітко заявили, що хочете захистити націю — Єдину націю перед Богом, основні свободи і цінності, котрі не підлягають сумнівам, котрі сьогодні заперечуються і проти котрих борються. Це ви, дорогий Президенте, «той, хто виступає проти» глибокої держави, останнього нападу дітей п'їми.

Тому необхідно, аби добрі люди були переконані в епохальній важливості майбутніх виборів: не задля тієї чи іншої політичної програми, а через загальне натхнення вашими діями, які краще за все втілює — у цьому конкретному історичному контексті — той світ, наш світ, який вони хочуть знищити засобом ізоляції. Ваш супротивник — це наш супротивник: це

Ворог роду людського, Той, Хто є «вбивця від початку» (Іоанна 8:44).

Довкола вас із вірою та мужністю зібралися ті, хто вважає вас останнім гарнізоном проти світової диктатури. Альтернатива — проголосувати за людину, якою маніпулює глибинна держава, серйозно скомпрометована скандалами і корупцією, яка зробить із Сполученими Штатами те ж, що Хорхе Маріо Бергольдо робить із церквою, прем'єр-міністра Конте в Італії, президент Макрона у Франції, прем'єр-міністр Санчес в Іспанії і т.д.

Характер шантажу Джо Байдена — точнісінько, як у прелатів «магічного кола» Ватикану — наражає його на недобросовісне використання, дозволяючи незаконним силам втручатися як у внутрішню політику, так і в зовнішню рівновагу. Очевидячки, у тих, хто ним маніпулює, уже є хтось гірший від нього, яким вони замінять його, як тільки випаде нагода.

Та все ж посеред цієї похмурої картини, цього очевидного нестримного наступу «невидимого ворога» з'являється елемент надії. Суперник не вміє любити і не розуміє, що недостатньо забезпечити загальний дохід чи скасувати іпотечні кредити, щоб підкоти маси і переконати їх стати загаврованими, мов худоба. Цей народ, який надто довго терпів зловживання невисною і тиранічною владою, по-новому виявляє, що у нього є душа; це розуміння, що він не бажає вимінити свободу на гомогенізацію і скасування своєї ідентичності; він починає розуміти цінність сімейних і соціальних зв'язків, узи віри і культури, які об'єднують чесних людей.

Цьому Великому перевантаженню судилося провалитися, тому що ті, хто його планував, не розуміють, що ще є люди, готові вийти на вулиці, аби захистити своїх близьких, дати майбутньому дітям та онукам. Нелюдськість глобалістського проекту з тріском розіб'ється перед лицем твердого і мужнього спротиву

дітей Світла. На боці ворога — сатана. Той, хто вміє тільки ненавидіти. Але на нашому боці — Господь Вседержитель, Бог воїнств, вишикуваних для битви, і Пресвята Діва, яка зітгне голову древнього Змія. «Якщо Бог за нас, хто супроти нас?» (Рим. 8:31).

Пане Президенте, Вам добре відомо, що у цей визначальний час Сполучені Штати Америки вважаються тією стіною оборони, проти котрої була розв'язана війна, оголошена захисниками глобалізму. Довіртеся Господу, підкріплені словами Апостола Павла: «Все могу в Укріплюючому мене» (Флп. 4:13). Бути зброєю Божественного провидіння — це велика відповідальність, за яку ви неодмінно отримаєте всі необхідні вам державні благодаті, позаяк їх гаряче просять для вас чимало людей, підтримуючи вас молитвами.

З небесною надією і запевненням у моїй молитві за вас, за першу леді і за ваших колег, від всього серця я посылаю вам своє благословіння.

Хай благословить бог Сполучені Штати Америки!

***

Тим часом читачі OnePeterFive коментували викладений лист (подаємо окремі коментарі у перекладі та скороченні). Звичайно, це — рефлексія у стилі діалогів коментаторів соціальних мереж. Однак спостерігаються причини страхів і сумнівів американців, вірян, однодумців автора листа до президента США.

Charles Martel: «...цікава стаття на сайті Всесвітнього економічного форуму. Називається «Ласкаво просимо до 2030 року. Я нічим не володію, не маю приватного життя і життя ніколи не було крацим». Ось що нас чекає, якщо WEF має свій шлях.

І ось посилання на Event201, про що задує архієпископ Вігано. Event201 — це велика підготовка до пандемії, яка відбулася в жовтні 2019 року — приблизно за місяць до початку кризи Covid19 у Китаї. Хто стоїть за цією подією? Світовий економічний

форум та Фонд Білла та Мелінди Гейтс. Сюрприз, сюрприз!

Світ, де всі люди, крім Білла Гейтса та Джорджа Сороса, позбавлені власності і не мають свободи чи конфіденційності, дуже нагадує комунізм. Чи може це здійснитися фатимським пророцтвом, буцім «Росія поширить свої помилки»... тепер у нас є фальшива пандемія, яка втілює те, що дуже схоже на комунізм.

Deanna Clark: «Росіяни мали приватну власність... у них були навіть власні ділянки для вирощування врожаю в колгоспах, на яких вони працювали у вихідні дні і отримували прибуток. Навпевно, система була суворою, але не абсолютною. Здається, наше суспільство хоче абсолютного системи...».

Rod Halvorsen: «Архієпископ Вігано вже раніше посилався на той факт, що часом в історії люди повинні брати зброю на захист добра і чесноти. Як минулий апостольський нунцій/посол, він знає і любить США. Він поважає наші політичні традиції та політичну систему.

Незважаючи на те, що він вважає нашу систему та традиції, наразі він до них не звертається. Зверніть увагу... він звертається зі своїм листом особисто до президента Трампа.

Я вважаю, що Вігано каже Трампу не поступатися, незважаючи ні на що. Що сили зла настільки зіпсували навіть наші політичні системи, що результат виборів вже може бути «врегульованим» глобалістичними силами. Він усвідомлює, що їх потрібно зупинити в цей час історії і що це момент, коли потрібно зібрати сили, щоб запобігти цьому Великому Скиду. Кілька місяців тому Джордж Сорос фактично використовував традиційний комуністичний термін «Революційний момент», щоб описати кризу як таку, яка послужила б встановленню цього «Великого перевантаження».

Архієпископ Вігано знає, що ворог, подібно до того, що робиться в Церкві, використовує наші системи та традиції

проти нас, щоб створити свою власну радикальну, революційну систему. У минулому це траплялося багато разів в інших країнах, захоплених марксистськими революціонерами. Навпевно Вігано знає про загрозу для США, яку представляє «Один чоловік. Один голос. Один раз». Погрози щодо цього вже чітко прозвучали від лідерів Американської демократичної партії: створення 2 нових багатопартійно-демократичних штатів {Вашигтон, Пуерто-Рико}, складання SCOTUS тощо. Чорні сорочки Antifa є і тероризують наші міста протягом місяців. Проти USMJ військово-службовці висловлюють політичні думки проти Президента.

А тепер погляньте на порядок до Порядку денного 2030, цілей сталого розвитку ООН та цілей Weforum.

Все підтримує і Ватикан. Архієпископ Вігано знає, що саме цей час є припинити. Іншого часу не буде. Трамп не повинен здаватися».

James: «Однак дивно те, що немає кому бити на сполох». Ні, коханий архієпископе Вігано, ви є. Слава Богу за вас. Небагато років тому таке виголошення архієпископа, члена Ватиканського дипломатичного корпусу, було б розписано на першій сторінці кожної газети світу... Інституційну Церкву, яка в даний час достатньо приборкана помилковою теологією, моральним скандалом та фінансовим зловживанням, і найвизначнішими «лідерами» яких є ниці тролі, не мають вирішувати. Церкву не лише приручили, але й одягли на неінамордник. Єпископат в основному складається з німих євнухів.

Зауваження архієпископа Вігано повинні бути включені до кожного болю парадії на ці вихідні — але де тоді активне парадіяльне життя в ці дні?.. Жодної згадки про лист Архієпископа до президента Трампа в поважному реєстраторі NCR сьогодні. Якщо нам вдасться уникнути кулі цього найближчого тижня, війна буде лише лютишати.

Боже, спаси нас».

Цікаво, що на початку 2016 року уперше за багато століть глави римо-католицької та православної церков зустрілися для переговорів.

Зустріч Папи Римського Франциска з патріархом Московським і всієї Русі Кирилом відбулася 12 лютого в міжнародному аеропорту Гавани імені Хосе Марті. Духовних лідерів привітав голова Державної Ради Куби Рауль Кастро. Разом з тим, Блаженіший Святослав (Шевчук) визнав, що спільна декларація Папи Римського Франциска і патріарха Московського Кирила викликала глибоке розчарування серед багатьох небайдужих громадян України, які почуваються зрадженими Ватиканом, розчарованими половинчистістю правди в цьому документі і навіть непрямою підтримкою з боку Апостольської столиці агресії Росії проти України.

ЧЕРЕВИКИ РИБАКА ЧЕКАЮТЬ НА УКРАЇНЦЯ

Саме тому Наша Церква — це сукупність всіх християн

України, мирян, вірних і небайдужих, вільних та відповідальних громадян, крім тих, хто проти нації, проти свободи, проти України, проти правди, але хто також називає себе християнами.

Чому Томос? Томос це не тільки осиновий кілок в серце кремлівському вампіру. Томос — це перспектива подолання розколу 1054 року, у якому саме Україна може відіграти таку саму роль, як Німеччина у Реформації. Тобто Блаженіший Святослав (Шевчук) може бути обраним Папою Римським. Хто дивися серіал «Молодий папа», може подивитися для глибшого розуміння фільм «Черевики рибака», відтак стає більш зрозумілою пророка символіка серіалу. І відтак Митрополит Епіфаній може стати Вселенським Патріархом. І цих двоє українців здатні виконати місію, до якої покликані — об'єднати Вселенську Церкву.

Андрій ВИШКІЛ.
Січень, 2021.

ТОМОС, МИ і ВОНИ

Ну, от — Томос. Очевидне й незворотне. Найбільший цвях у гріб Імперії.

Русійна точка багатьох процесів, якої Україну піднесуть до рівня, якої вона гідна.

Однак. Є процес, який триває і триває, там живляться душі наших земляків і там громада сповідує все «навпаки». Ми ходимо до одних магазинів і закладів, читаємо одні і ті ж газети чи соцмережі, здоровкаємося на вулиці і їдемо в одній електричці чи маршрутці.

Але при цьому їдемо чи йдемо різними дорогами. «Ми» — до храмів українських, «вони» — до московських.

Оці «вони» продовжують заходити добровільно і навіть переконано у більшості випадків на територію ворожої держави — церкви МП, тепер уже РПЦ в Україні.

Найбільш дике явище. Туди несе пенсіонерка добровільну жертву зі своєї (нехай і принизливо малої) пенсії, отриманої в Україні. І рука її не смикнеться. Туди несуть святкові дари на Різ-

дво чи Пасху українські вчителі, держслужбовці, селяни і містяни. І ніхто не сумнівається в правильності дій, цитуючи з фанатичною педантичністю тези свого батюшки-проповідника. Там царює Кремль, Путлер і Раша. І прихожанин з якоїсь Заблукайлівки чи Придибайлова молиться за них і, отже, проти нас і... самого себе.

Розвивати цю думку більше немає сенсу.

Проте, скажімо, в нашій області москальські церковні приходи, як вош за кожуха, тримаються за свого батюшку і за його настанови. Статистика 100-відсоткової вірності Москві не просто бентежить, а вбиває! Чи хоч розуміємо ми, що за цим стоїть насправді? Це найбільша диверсія агресора, розтягнута у часі і просторі!

Найслабший прояв: як тільки зачепиш кого з такої громади — починає сичати по-хижацьки. Особисто я не зачіпаю. Проте не мовчу, коли хтось із РПЦ мені починає втирати про раскольничество.

А буває, і про помсту погрожують!

На що «вони» розраховують — важко зрозуміти. Однак «вони», як солдати, фанатично повторюють завчене і так само фанатично здатні його здійснити. Не варто недооцінювати ті пасивні і буцім набожні людські сили. Відбувається ще одна війна паралельно з тією, що на сході.

І ця війна під куполами — ще більш масштабніша за кількістю «мобілізованих» і «озброєних».

Треба молитися і не мовчати. Неагресивно, але наполегливо розмовляти з рідним противником у кожній ситуації, де нам «вставляють» про вибір московського Ісуса Христа, насправді зрадивши Його. Не пасувати, не відвертатися по-блажливо. Компроміс тут недоречний. Бо він нашими ж руками заганяє москальську сокиру у спину кожного захисника й України загалом. І розпинає знову Сина Божого.

Ірина КРИМСЬКА.
Січень, 2019.

ОТА ЗОРЯ — ВІСТУНКА ТВОГО ШЛЯХУ

Народженого напередодні Різдва, його Бог ніби готував теж на особливу місію, ніби дорівнював до висоти обраних.

Якщо не говорити високою мовою, а поглянути на ситуацію крізь призму побуту, очима обивателя, то навіть і тоді обставини життя і драми великого поета Василя Стуса видаються якимись окремишніми, позначеними. От уявіть лишень, що на Святвечір у вас день народження, ви перебуваєте у відповідному настрої. Бо і Різдво ж...

Тривають ще Новорічні свята. А за тиждень тебе, Василя, на Василі заарештовують.

Народ святкує собі пів традиційне, пів радянське свято у контексті розвиненого соціалізму, а ти втрапляєш за ґрати, бо смієш не вірити, мати правду і говорити правду.

Боляче думати про це ще й тому, що досі, після Майдану і у час дикої кривавої і гібридної війни з Росією та Кремлем, чимало українців мислять: «А хто його просив? Чого йому нейнялося? Чого йому не вистачало?..».

Йому не вистачало України — щоб сама, без Кремля, без більшовиків і ка-де-бе. Щоб своя правда, своє слово, а не беззастисливий народ і нагайка.

Він знав, що заплатити життям. Але не гідністю. Слово не віддасть, правди не зрадить, Україну не знеславить.

Перш ніж шановний читач захоче познайомитися з декількома віршами, написаними Василем Стусом за ґратами у той далекий січень 1972 року, пропоную роздуми його сина із вступу до збірки, написаної арештантом, в'язнем сумління.

Дмитро Стус, син Василя Стуса:

«Невелика клітка-кімната-камера: нари, стілець, темні тони стін, ґрати на вікні, що розрізають сонячні промені, параша, щоденні допити, слідчі, стукачі, психіатрична лікарня — ось те тло, на котрому творилася нова поетична мова, народився та зреалізувався задум збірки «Час творчості//Dichtenzzeit».

Ця збірка є своєрідним хронографом буття поета в межовому стані. Арешт Василя Стуса 13 січня 1972 року гранично загострив проблему вибору: з ким ти? Як бути? Як жити далі? «Час творчості» — це й результат роздумів над примхою долі, що

змусила тримати іспит за чужі гріхи; і ти, творець, що сповідуєш філософію вірності долі, мусиш бути гідним її і гордо прийняти усі випробування в мент виборі — навіть ціною зусиль.

Межова ситуація до краю загострила грані сприйняття й оголила нерви: ще майже фізично він відчував уста, руки й погляди дружини і рідних, але вже десь у глибині пам'яті, що мов би матеріалізується, вже з-за грані, вже попрощавшись... ледь жевріє надія, що вони зрозуміють... адже арешт і суд лякає та пригнічує неготових — чи ж готові вони, чи готова хоча б вона, зрозуміти, що треба саме так? Що саме мене обрано? І я мушу витримати... Чи готовий я, поет, я, Василь Стус, стати сам-один супроти напасників, які позбавили мене найріднішого і обрехали перед цілим світом. А що, коли не буде розуміння? Адже ж це так важливо — підтримка дружини та рідних! — і скільки зрад знає історія, коли саме її, сеї підтримки, бракувало».

***

Мені зоря сяла нині вранці, устромлена в вікно.
І благодать — така ясна лягла мені на душу сумирену, що я збагнув блаженно: ота зоря — то тільки скалок болю, що вічністю протягтий, мов огнем.
Ота зоря — вістунка твого шляху, хреста і долі — ніби вічна мати, вивиснена до неба (від землі на відстань справедливості), прощає тобі хвилину розпачу, дає

насагу віри, що далекий всесвіт почув твій тьмянний клич, але озвався прихованим бажанням співчуття та іскрою високої незгоди: бо жити — то не є долання меж, а навикання і самособою-наповнення. Лиш мати — вміє жити, аби світитися, немов зоря.

18.01.1972 — 6-й день арешту, коли написаний перший вірш у КПЗ.

***

Як добре те, що смерті не боюсь я і не питаю, чи тяжкий мій хрест. Що вам, богове, низько не клонюся в передчутті недовідомих верств. Що жив-любив і не набрався скверни, ненависті, прокльону, каяття. Народе мій, до тебе я ще верну, і в смерті обернуся на життя своїм стражденним і незлим обличчям, як син, тобі доземно поклонюсь і чесно гляну в чесні твої вічі, і чесними сльозами обіллюсь. Так хочеться пожити

хоч годинку, коли моя розвіється біда. Хай прийдуть в гості

Леся Українка, Франко, Шевченко і Сковорода. Та вже! Мовчи!

Заблуканий у пущі, уже не ремствуй, прозирай у глиб, у суще, що розпукнеться в грядуще і ружею завітне коло шиб.

20.01.1972

Ще й до жнив не дожив, ані жита не жав, не згубив, не лишив.

І не жив. І не жаль. Тьмавих протобажань заповітна межа: ці напасті зі щастям давно на ножах. Безборонно любити заказано край, а зазнав би ти, світе великий, добра. В смерть задивлені очі. Отерпла душа і навчає, і врочить: тобі кунтуша вже довіку не мати, а чорний бушлат — він як батько, і мати, і дружина, і брат.

19.01.1972

За читанням Ясунарі Кавабати

Розпросторся, душе моя, на чотири татамі, або кулься від нагая, чи прикрийся руками. Хай у тебе є дві межі, та середина справжня, марно, невіре, ворожить — молода чи поважна. Посередині стовбур літ, а обабочи — крона. Посередині — вічний слід (тінь ворухнуться сонна). Ні до неба, ні до землі — не сягнути нікуди. Не будіте мої жалі, лицемірні іуді! Чи не мріяв я повсякчас, чи не праг, як покути, щоб завітнути поміж вас, як барвінок між рути. Як то сниться мені земля, на якій лиш ночую, як мені небеса болять, коли їх я не чую. Як постав ув очах мій край, ніби стовп осіанний. Каже — сину, на смерть ставай — ти для мене коханий. Тож просторся, душе моя, на чотири татамі, і не кулься від нагая, і не крийся руками.

21.01.1972

***

Блажен, хто тратити umie, коли заходить час утрат, аби лишалася надія і виростала востократ, що білий світ — він завжди білий і завжди добрий — білий світ. Хай ти у ньому — син несмілий, кого пройняв циганський піт, а все ж буття твоє — у леті, і в ньому порятунок твій. Вся твоя — лише в поеті, а решта — тільки перегній,

що живить корінь. Золотіє над осінь яблуневий сад. Блажен, хто тратити umie, коли заходить час утрат.

23.01.1972

***

Господи, гніву пречистого благаю — не май на зле. Де не стоятиму — вистою. Спасибі за те, що мале Людське життя, хоч надією довжу його в віки. Вірою тугу розвіюю, що був я завжди такий, яким мене мати родила і благословила в світи. І добре, що не зуміла мене од біди вберетти.

23.01.1972

***

У затишку прожити не судилось: ударив грім — і зразу шкереберть усе пішло, що ніби

тільки снилось, як життєиснування

й життєсмерть. Той іспитуй, як золото, на пробу коханих, рідних, друзів і дітей: ачи підуть крізь сто

твоїх смертей з тобою вслід? Ачи твою подобу таки збагнуть —

в передкінці життя? Чи серцем не жажнуся од ознобу, бо вже назад немає вороття, лиш відчайдушно

стелиться дорога несамовитих? Скажуть — слава Богу?

Та тільки шкода — збавлять без пуття собі віка — і тільки.

Більш — нічого.

25.01.1972

***

Невже ти народився, чоловіче, щоб зазирати в келію мою? Невже твоє життя тебе не кличе? Чи ти спізнав життєву суть свою на цій безраднісній сумній роботі, де все людською мукою взялось. Ти все стоїш в моїй

тяжкій скорботі, твоїм нещастям серце поїнялось моє недужне.

Ти ж — за мене вдвоє нещасніший. Я — сам.

А ти — лиш тіль, Я є добро, а ти — труха і тіль, а спільне в нас —

що в'язні ми обоє дверей обабочи. Ти — там,

я — тут. Нас порізнили мури, як статут.

26.01.1972

«20 грудня 1958 року в актовому залі Сталінського педагогічного інституту відбулася зустріч студентів і викладачів з письменником зі США Миколою Тарновським. У президії зборів, окрім винування події, сиділи ректор вузу, секретар парткому та комсорг.

Заокеанський гість розповідав про життя «прогресивних» українців Америки, читав вірші. Коли він закінчив свій виступ, із залу надійшла записка. Американець розгорнув її і прочитав у голос: «Товаришу Тарновський, чи відомо Вам, що в місті Сталіно немає жодної української школи? Студент Василь Стус».

Запала гнітюча тиша. Ректор сидів блідий, як мрець. Парторґ пильно вдивлявся в зал. Комсорґ злодійкувато поводив очима.

Незручне запитання незручного Стуса

Тарновський зробив паузу, потім театральньо розвів руками:

— На жаль, я нічого не можу сказати з цього приводу. На Донбасі раніше ніколи не був. Це мій перший візит сюди

Прізвище «Стус» блискавично облетіло весь інститут. Його в ті дні вимовляли — хто з острахом, хто з потаємною гордістю — в аудиторіях, на вечорах у гуртожитку в читальному залі...».

Це спогади Володимира Міщенка — однокурсника Василя Стуса з педагогічного інституту міста Сталіно, котрий незабаром перейменували в Донецьк. Ця історія явно автентична, про неї згадують й інші студенти інституту.

І я собі лише можу уявити, який насправді фурор викликав тоді Стус в інституті. Такі партійні зібрання — це ж завжди був «ритуал» єдності, захопленої «підтримки партії» та промовців. А тут ось цей 20-річний студент ставить такі незручні запитання.

Хоч на той час Стус вже, судячи з усього, цілковито визначився. При поступленні в інститут перейшов принципово лише на українську мову — і це на зрощеному Донбасі. Свідомо поставив себе в опозицію до більшості. Так і протримався все життя. Бо принципи були понад усе.

Цей епізод може видаватися глибокою історією, але насправ-

ді Стусові сьогодні було б лише 83 роки. Тобто він міг (і мав!) дожити до незалежності. Був би, мабуть, на Майданах, і далі б боровся з русифікацією і писав геніальні вірші. Але його фізично з нами немає — Василя Стуса знищила радянська тоталітарна машина, котра складалася з багатьох гвинтиків-медведчуків.

Проте Стусове пророче «народе мій, до тебе я ще верну!» таки збувається, нехай і метафізично. Саме перепоховання Стуса, Литвина та Тихого в Києві у 1989 році Левко Лук'яненко назвав одним з переламних моментів при падінні СРСР. Мовляв, це був один з перших випадків, коли на-

товп зрозумів, що поліція і КГБ проти них безсилі. І величезний урочистий натовп сунув вулицею Володимирською в Києві під вікнами КГБ, вже без страху.

Повертається Стус й до сьогодні. Не лише у власних текстах, але й в книзі «Справа Василя Стуса», котра діє як свячена вода на нечисту силу. Стус досі не дає спокою своїм катам. І це чудово, історія повинна розставляти крапки на «і» — і ми повинні розуміти, хто був героєм, а хто злочинцем.

Тож Стус, по своєму, досі з нами і справа його жива.

Radko MOKRYK.

Саня
МАЛАШ

HARD KISS

(Зі збірки «Злі історії з добрим фіналом»)

Електричка все не приходить. Я вже починаю коцюбнути. Ох ця Ліда, хай їй всячина. Знайшла час, коли в гості запросити. Лежить там у хаті з запаленням легень уже другий тиждень і не знає, скільки надворі градусів.

— Закурити нема? — лунає чийсь голос. Здається, то мене питають, бо на платформі катма людей.

— Я схожий на курця? — огризуюся я.

— Та я теж не курю, але хотів переконатися, що ви ще тут.

Логічно, дідько. Мінус сімнадцять нині. Ліда, Ліда... В неї, здається, теж в оселі не гаряче: опалення немає, бо, мовляв, піч осипалася всередину і дрова не займаються. Але ж сама Лідка тепла, я сподіваюся. Хоч тридцять шість і шість назбирається. Втім, вона присягалася, що всі тридцять вісім і вісім, і погрожує, що помре. Оце ж і їду сказати їй, що вона брехуха й навмисне придуряється, щоб я зрадив із нею свою нагріту канапу.

— Глінтвейну не бажаєте? — знов мій єдиний співрозмовник до мене озивається.

— Не п'ю.

— І я не п'ю. Ношу для швидкої допомоги. Раптом когось розморозити. Хоча... що може відіграти чоловіка, як не жіночі обійми, еге ж?

— Мабуть, — кажу, бо звідки мені знати. Ось, може, Ліда пояснила б. Та й то — якась вона дика й заката. Одразу видно — заміжня. А я що? Я мужчина чи тичка? Маю вбити в неї грінку!

І ось довгождана красуня світить поперед себе, свистить і спинається. Так, я про електричку, звісно. Зазираю до віконця — на вісімдесят відсотків порожня. Я видряпаюся сходами до тамбуру. Намагаючись не скрижанити дорогою, крокую до вільного місця, незнайомиць усідається коло мене. Поїзд рушає.

— А ти де працюєш, що їдеш так пізно? — звертається — вгадайте до кого? — знов до моєї особи.

— Я не працюю.

— А-а, шукаєш роботу?

— Ні, не шукаю.

Ох і огидний тип. Яке йому діло?

— А я останнім часом просто не можу лишатися на нічних змінах. Усе дістало. Думаю, як би змінити життя. Ось сьогодні знову з напарником помінявся, бо глючить на нічних чергуваннях. Додому їду.

— До дружини, мо'?

— До неї... — Тут цей бовдур розуміє, що я з нього кепкую, і губиться. Настав час пояснити позицію:

— А я проти сім'ї. Нафіг вона кому потрібна. Хіба для того, щоб бути разом, треба розписуватися?

— Ну не знаю. Мою пасербицю батько ще до народження покинув. То добре, що ми розписалися з її матір'ю, а то віддали б малу до дитбудинку, як...

— Я чайлдфрі, — перебив я.

— Буває... — ще більше розгубився чувак. — І не нудно тобі?

— А по-моєму, нудно, якщо ти — білка в колесі. Щодня, триста шістьдесят п'ять днів на рік — одне й те саме. А жити коли?

— Не замислювався про це.

Авжеж. Куди тобі замислюватися.

Тут розмова вривається. Перед очима знов постає Ліда. Вчора спілкувалися телефоном. Бідолаха. Вже дванадцять років у кухонному рабстві. Ніде не буває, крім ринку, та й то — чоловік сто разів передзвонить і запитає, із ким це вона так довго стовбичить.

Але ж і вперта. Каже, що його любить. Як можна любити цього ревнивого жлоба — не знаю. Розтовкмачую їй, що чоловік має давати жінці свободу, — Ліда сміється. Заявляє, буцім вона вільна робити що хочеш. Ну, я й підбив на суперечку.

— Значить, так. Сьогодні твій на зміні? То я приїду з ночівлею. А ти подзвониш йому й скажеш, що я в тебе лишаюся. Якщо він буде щось проти, то діагноз йому — жлоб і рабовласник, а ти — жалюгідна прислуга, не варта моєї уваги.

Ліда похіхикала, потім закашлялася, а далі питає:

— А якщо я приставатиму?

— Ти думаєш, я допущу? — І смішно мені стало, й трохи образився. — Ти вважаєш, що я можу опуститися до того, щоб спати з сімейною жінкою? Та за кого ти мене маєш?

— Побачимо, — знов хіхикнула Ліда й поклатла слухавку.

І як після такої розмови та не поїхати? На понт мене хотіла взяти, авжеж. Ну я їй покажу, чому в Бобрику кіло бананів.

— Ти ось мені скажи, — тепер моя черга атакувати попутника. — Якби до твоєї дружини приїхав приятель і лишився ночувати — це зрада чи ні?

— А в одній койці чи в різних? — відповідає, як справжній одесит, питанням на питання.

— Яка різниця. Зрада чи не зрада, кажи. — Та ні, не зрада. Най гостював би. Тільки ж...

— Якщо просто поцілувалися перед сном, — угадує я хід його думки.

— Та най би цілувалися, мені що.

І відвертається. Бреше, мабуть. А втім, мені яке діло? Сопе собі в дві дірки — то хай сопє.

— То раніше я був проти: мій дім — моя фортеця. І не пускав чужих. Тепер із цього виріс. Навіть веселіше, коли є гості, — зізнається.

Ну от. Так Ліді й скажу. А то завела своє: засмутився б та й засмутився б...

...Чимчикуємо полем. У вухах вітер грає на валторні. Лідо, Лідо, коли вже твоя нетоплена хата замаєчить ген за обрієм?

— А ти знаєш, де тут вулиця Косіора? — питаю.

— Я там мешкаю, — валторну перебиває Петрів бас.

Круто. Хоч не доведеться шукати. А то блукав би до ранку.

— А який будинок тобі треба?

— Чотирнадцятий.

Петро завмирає й підозріло зиркає на мене.

— Погодь, та це ж наш. А ти хто, в якій справі?

— Шукаю Ліду Силку. То твоя сусідка?

— То моя дружина, — сіпається мій знайомий. — А нащо ти її шукаєш?

— У гості запросила.

— Діла-а, — поводить плечима Петро. — Що ж, Ліда — вона така. Компанійська. Гайда тоді.

І обоє поринаємо в морок. Довго ковзаємо ожеледицею, доки в кінці лабіринту починає щось жеврїти.

— Ось і прийшли, — оголошує господар, зупинившись біля малесенької хижки. — Що ж, заходь, якщо Ліда на тебе чекає.

...У хаті достобіса холодно. Певно, ще холодніше, ніж надворі. Закутане щось видібає з дверей, і в цій ляльці-мотанці я насилу впізнаю Ліду.

— Знайшов-таки, — вітає мене хрипко й ажесь наче невдоволено. Закашлюється й жестом показує на кухню.

— Я туди не піду, там рабський дух, — не витримую я. — Відправ мене краще спати.

— Куди ж я тебе покладу? — бідкається Ліда. Й озиряється до Петра: — Чуєш, Петрику, що його оце робити?

— Клади до себе, — радить пан Силка.

— А ти?

— А я — на чергування.

— І не боїшся? — всміхається насилу господиня.

— Чого мені боятися? Я тобі довіряю.

І за мить Лідиного чоловіка в хаті вже немає. Я намагаюся зачинити двері, і стіна лущить від кожної спроби. З грюкотом обвалюється на підлогу цегла, з якої вимуровано піч.

— Чому ти холодна? Ти казала, що тридцять вісім і вісім!

— Було б раніше приїздити, — відказує Ліда в своєму дусі.

— Ти ж не хотіла мене бачити.

— Хто сказав? — Вона гасить свічку й падає на тапчан.

— Погодь, — жахаюся я, — світла ж немає, як же я все одно тебе бачу?..

До мене доходить не одразу. Ліда — вона така. Ніколи не розумів, коли щось пояснює. Ось і цього разу.

— Як ти можеш мене цілувати, коли ти мертва?

Ліда вибухає реготом:

— Уперше в житті привида зустрів?

— Припини, це не смішно. Як виходить, що ти тут?

— Тебе забула спитати, — вже дратується лялька-мотанка, — може, я так кохаю свого Петруся, що не змогла його покинути?

— Не бреш, цього не може бути.

Ви вагітні, а чоловік допик вас так, що хочеться його вбити?

Чи, може, ви — закоханий старшокласник і ладні навіть згоріти, щоб повернути увагу дівчини?

Або ваша любка — лялька-мотанка, а ви дізналися про цей факт аж зараз, коли спробували з нею кохатися?

Ви здатні:

- перетворити нечитабельний рукопис на бестселер;

- вижити в багатоповерхівці під час землетрусу або, будучи п'ятирічним дитваком, відправити тата до психіатра?

Тоді вам є про що поговорити з героями збірки Сані Малаш «Злі історії з добрим фіналом». Персонажі оповідань навчуть вас віртуозно писати, редагувати, перекладати, діагностувати й лікувати, робити найскладніші операції, проповідати, знімати фільми, а також знайомитися, кохати, ревнувати, карати та пробачати.

Ілюстрація Анни Кравченко.

Лялька-мотанка розмотується, її тіло світиться в темряві, і я перестаю розрізняти, де вона, а де промені, що розливаються довкола неї.

— Лідо. Скажи правду.

— Який тобі з неї зиск?

Крижана її аура просочується крізь пори моєї шкіри. Я перепитую навздогін:

— А що твоя донька від першого чоловіка?

— Тимчасово забрали. Доки я очухаюся.

— Оптимістка.

Сон зморює мене. Крижана Лідина аура відгороджує від такого ж крижаного хатнього інтер'єру. Чорт, яке сьогодні число? Коли я востаннє телефонував до неї взагалі? Тиждень тому? І чим усе скінчилося? Погризлися... А після того вона подзвонила перша. Як так? Це вже мало б насторожити, а я повівся. Вона ж ніколи не...

Рипають двері. Петро ввалюється з пляшкою в руці, падає біля тапчана в шапці й чоботях.

— Ти ж казав, що на чергування пішов.

— Я передумав. Я не довіряю. Я жлоб і рабовласник.

— Але ж вона примара.

— Що?! — Петро миттю підскакує й піднімає мене з тапчана за шкірки. — Як ти сказав?! Моя дружина — примара?! Та я тебе!

Я відлігаю до стіни. Очі заливає червоним.

— Ти, скотина така, якщо вона привид, нащо одягу скидав, га?!

Наступний удар валить мене на купу прілої цегли.

— Хлопчики, не сваріться, я люблю вас обох, — здійсмає голову Ліда.

І от що їй зробиш? Була б жива — вбив би. А так... без-ви-хідь. Мої думки озвучує й Петро:

— Задушив би. Так уже ж... І тебе вбити не можу, бо ж ви на тому світі стрінетесь.

А Ліда сміється, весело-весело, повернувшись на живіт, аби краще нас розглядіти.

— Хто з вас не побоїться до мене перший?

Ми з Петром, перезирнувшись, виходимо надвір. Ось криниця. Розчухнувши її, Петро велить:

— Стрибай!

Але мене щось паралізує. Щось не дає зрушити з місця. А Лідин чоловік тим часом роздягається й стає на цямрину.

— Бувай, лузере!

Шубовсь. І — тиша. І — терпкий запах снігу.

Так. Я лузер. Сльози холодять мені піку... Що ж. Піду вдягнуся й заберу манаття. Дідько. Як же це все дістало.

У хаті тьмаво. Я намацую вдяганку.

— До електрички — чотири години, — раптом прорізує тишу Лідин хрип. — Танцюй, любий друже. Ти програв. — Що?!

Жовтий туман застилає кімнату.

— Йди до мене, — озивається Ліда й простягає руки. — Краще ж пізно, ніж ніколи.

— Що — пізно? Що — ніколи?! — лютую я.

Лялька-мотанка дарує мені хард кісс. Я розплющую очі. В хаті порожньо. Моя подруга таки рушила до свого Петра. Любов...

Зрештою, що б я з нею робив, якби не пішла. Не слід забувати, що вона — примара.

Колишня пасія вашого хлопця — привидеса з четвертим розміром грудей?

Ви вагітні, а чоловік допик вас так, що хочеться його вбити?

Чи, може, ви — закоханий старшокласник і ладні навіть згоріти, щоб повернути увагу дівчини?

Або ваша любка — лялька-мотанка, а ви дізналися про цей факт аж зараз, коли спробували з нею кохатися?

Ви здатні:

- перетворити нечитабельний рукопис на бестселер;

- вижити в багатоповерхівці під час землетрусу або, будучи п'ятирічним дитваком, відправити тата до психіатра?

Тоді вам є про що поговорити з героями збірки Сані Малаш «Злі історії з добрим фіналом». Персонажі оповідань навчуть вас віртуозно писати, редагувати, перекладати, діагностувати й лікувати, робити найскладніші операції, проповідати, знімати фільми, а також знайомитися, кохати, ревнувати, карати та пробачати.

Колишня пасія вашого хлопця — привидеса з четвертим розміром грудей?

дувати, знімати фільми, а також знайомитися, кохати, ревнувати, карати та пробачати.

Колишня пасія вашого хлопця — привидеса з четвертим розміром грудей?

Богдан
ТОМЕНЧУК

***

Не реквієм...
А щось, немов прелюди...
У вічність заманулося добі...
Ті двері, що, здавалося,
в нікуди —
у душу відкриваються тобі...

***

Мовчу... Молюся...
Дихаю Різдрвом...
Зоря, немов Господне веретенце.
Скажіть мені,
а як було тим двом
тоді у щойно знайденій стаєнці?..
«Зігрітись від овечого тепла...
Кому Різдрво,
тому й печальна втеча?
Бо вістка є, щоб звідси утекла —
Ти Цар світам
чи ще один Предтеча?
Цього вартують скурвлені світи?
Ще поки, Сину, сядеш одесною,
не знаю я... Можливо, знаєш Ти,
як тридцять третю весну
завесною...

Ти дух від Бога,
та від мене — плоть...
Небесна мука
за людські провини,
Тебе колише батько Твій —

Господь,
допоки закопаю пуповину...
Скажи мені, як Ти їй раду даш,
отій, людській, а не оцій отарі,
там, де безсилий буде й

«Отче наш»,
так, як безсилі їхні Трій Царі?
Болиш мене... Бо що мені світи?
Чи є десь гори, вищі від Голготи?
Коли до неба виростуть хрести...
всі будуть — за...
А я від нині — проти...»

***

Такі сніги, що Богові в коліна,
така над ними зірка золота...
Снігами йде, здається, Україна,
як Діва, що виношує Христа...
О, цей вертеп

в передріздв'яних ликах,
все вигляда,
як уселенський квест.
Десь виростає та сама осика,
і кедр, з котрого

вистругають хрест...
І Бог давно нікому вже не пастир,
брече собі бедламами світів...
Оливи... Кедрі...

Підростає майстер
тесати хрестовини
для хрестів...

***

Коли мине вже високосний рік?
Що стало з нами, непокірні укри?
Я пам'ятаю, як вмирав морпіх,
а ми немов осліпли і оглухли...
Така пора зашторених гардин...
То прапори були нам за гардини?
А він вмирав... Бо що він за один?
Ніхто не відав, що із України?
Всього ще буде — галасу і влад...
Роки минуть і натовпом,
і строем...

А він вмирав,
ні сват нам, ані брат,
Отак, на збутток,
названий героєм...
Ще буде свят,

можливо, навіть сніг,
і коляда допіднебесно горда...
Я пам'ятаю, як вмирав морпіх,
і тост мені застряг
поперек горла...

ЗІРОНЬКА СХОДИТЬ — СВЯТИЙ ВЕЧІР ЗАХОДИТЬ

Галина
ТАРАСЮК

Ще живі дід і баба по татові, тому у вашій родині заведено на другий день Різдрва сходитися усім родом до них, тобто і до вас із татом-мамою, бо ви живете в одній хаті, колядувати. Ради цих «колядок» мама тиждень пекла, варила, смажила, тушкувала у печі у великих казанах-банях, на деках різні наїдки, а тато «гнав горілку» — таємно, у коморі, вночі, щоб ніхто не чув-не бачив, бо — «тюрма»! І хоч навіть малі діти знали, що «перед святами всі в селі женуть горілку, бо по-інакшому не можна, бо й на те Бог дав свята, щоб ці йтовчені роботою люди раділи йвеселилися»... Та все одно це — великий секрет... який пахне на всю нашу хату: у теплому ванькірі, по-нинішньому — в кухні — дозріває чапра, по-іншому — брага. А в комірчині! В комірчині жде не дждеться епохальний винахід сільських «кулібінних» (був такий винахідник) — самогоонний апарат-трансформер, який в одну мить перетворювався в безневинну каструлю-«виварку», діжечку і пару мідних трубочок.

Але менше з тим, а більше — про важливіше — ваші дитячі клопоти передріздв'яні. Перше радісне завдання — спіхати кутю! Звісно, то не хазяї, в яких нема ступи для куті — видовбаної долотом у пеньку чи шматку дерева ще прадідом, яка зазвичай стоїть собі невидима, полотнинкою прикрита, десь у клуні чи коморі — Різдрва чекає. І тому з вас, дітваків, дуже пощастило, якщо ступа велика, видовбана в цілому стовбурі, і — ножна! Як у дядька Макара Мельника, Марусининого тата. Отаке буває, що всі ви, кутянські діти, перед Різдрвом страшенно задрите

своїй товарищі, бо дякуючи тій ступі, маленька, непоказна і тихенька Марусинка враз стає у ваших очах дуже важливою і поважною людиною! Ви записуєтеся до неї у список: коли, в яку пору дня, прийти піхати своєю кутю.

Тим часом малі Мельники, а їх аж п'ятеро, витягують із клуні ступу, примощують міцно під стіною, до балки чіпляють щось схоже на петлю із шлеї, щоб рукою триматися, ставлять відро з водою і черпачок, щоб побризкувати пшеничку у довбанці... А ви всі (які там списки?!), вже збіглися з ворочками пшениці, і вистроївшись у ряд, очей не зводите з цього священнодійства, яке скоро перетвориться на веселу різдрв'яну забаву...

А вдома, доки мама просушує злегка кутю, потім провіює її на причілку хати, де віє дме морозний вітерець, ти здаєш бабі Тетяні іспит на знання колядок, доки стомлена і щаслива не засинаєш біля них на «полу» — ліжку, матрац на якому запаморочливо пахне свіжим сіном і гостреньким морозцем...

А на завтра — перший день Різдрва! І ти прокидаєшся від відчуття, що нині у вашій хаті і в білому світі все по-іншому: по-божому, урочисто й трохи тривожно. Бо й справді, із самого ранку усі жили в передчутті Святого Вечора, коли мав народитися Ісус Христос. Ще здосвітку мама, помолвившись, розпалювала в печі дрова, промивала набубнявілу за ніч вчора «піхану» дідом пшеницю, засипала її у гарний полив'яний різдрв'яний горщик, заливала «непочатою водою», татом принесеною вдосвіта з іще сонної криниці, і ставили горня в піч. Недалеко, під самими челюстями, щоб було видно, як закипає і вариться кутя.

Тим часом баба Тетяна, щоб ти не заважала мамі куховарити у ванькірі, кликали до себе, роз-

казували, як лиш вони вміли, тобі дивовижну казку про маленького Ісусика — Сина Божого, який сьогодні ввечері народився від Діви Марії у коров'ячих яслах у далекому Віфлеємі, і щоб його іроди не вбили, Бог послав до Ісусика з далеких світів з дарами «три царіє в гості та ще й з волхвами».

Розповідь бабина заворожує не лиш драматичними подіями, в яких ти «не дуже розбираєшся», а й незнайомими таємничими словами, значення яких теж не знаєш. На допомогу приходять три старих, мальованих на дереві ікони, які баба на кожне «релігійне свято» витягають з прискринки і чіпляють на покуті, а в будні знову знімають і ховають у скриню, щоб комуністи не зняли твого тата «із завклуба» — так називалася татова робота. З тих пір у твоїй уяві навіки закарбувалися потемнілі суворі лики тих «три царіє з волхвами» і крутороті воли коло ясел з Божим дитятком. А позаяк, ти тоді взагалі не знала, де родяться діти, то нічого

снігові води. Ой, як добре, що ваша хата на горбку! Можна хоч до ранку спускатися! Кидатися сніжками, натирати лице одне одному снігом, верещати і горя не знати!

Але тут згадуєш, що сьогодні — Святий Вечір. Треба з дівчатами домовитися про коляду завтра, бо сьогодні, доки причастимось куті, пізно буде! О, не встигла словом перекинутися з Марійкою, Марусиною, Наталкою, Танею, Стаською і Леною, як стемніло — Святевчір на порозі! Влітаєш верши на хмарі холодного повітря у гарячу хату і лякаєшся: чи не пропустила найголовнішого — приготування до Святевчора!

Мама вже давно витягла з печі полив'яний горщик з наваристою кутею — стигне на припечку, ставить його обережно у гніздечко із сіна на покуті, біля бабиного дідуха на трьох ніжках, тато вносить знавчор тріскучий і блискучий пшеничний околій, розстиляє на долівці і сідає, як на килим золотий, терти мак! У здо-

дивного в тому не бачила, згадуючи дерев'яні ясла, широкі й глибокі, нагоптані запашним сіном, у пропахлому парним молоком хліві, в якому жила ваша корова Мура.

А от колядка бабина розчулює до сліз:

*Ой на річці, на Гордані,
Добрий вечір, святий вечір!
Там Пречиста ризи прала,
Добрий вечір, Святий вечір!
Свого Сина сповивала,
Добрий вечір! Святий вечір!
На ялині колихала,
Добрий вечір! Святий вечір!
До серденька пригортала...
Добрий вечір! Святий вечір!
Де взялися три ангели,
Добрий вечір! Святий вечір!
Взяли сина на крилята,
Добрий вечір! Святий вечір!
Та й понесли у небесята,
Добрий вечір! Святий вечір!
А Небеса розтворились,
Добрий вечір! Святий вечір!
Усім святам поклонились.
Добрий вечір! Святий вечір!
Будьте здорові з Різдрвом!*

Ти бабі підколядуєш, уявляєш маленького сина Божого і згадуєш свого братика Андрушку, якого ангелики теж «взяли на крилята та й понесли в небесята», і гіренько плачеш... Та так гіренько, що аж баба розсердилася на твою печаль:

— Не плач! Сьогодні не плакати, а радіти треба: СИН БОЖИЙ НАРОДИВСЯ! — і відправляють тебе «спускатися з горбка», доки кутя не звариться, а самі «доплітають» дідуха з невимолченого околоту — так називається сніп пшениці із колосками, повними зернят.

Іти з підскоком вилітала з хати, і осідлавши зроблені дідом Омельком дерев'яні санчата, що чекали біля порога, вилетіла через відчинені ворота просто на засніжену вулицю, що вже кишіла дітворою, а далі — аж до містка через рів, яким щовесни стікають з полів у річку талі

ровенній макітрі здоровенним макогоном, щоб тертого маку вистачило й назавтра, і на всіх гостей!

Ти вмощуєшся поряд і чекаєш, коли він дасть тобі лизнути солодкий макогін. Добре, що малий Іван, твій новий братик, спить у колісці, причепленій до гака, вбитого у сволок просто над ліжком баби Тетяни. А то б дісталося тобі хіба що макогоном через оте його вічне: «Дай-дай!»...

Баба теж не дуже хочуть Іванового пробудження: вони — «лежачі», ще з минулого літа скалічили на ноги, не можуть ходити і втекти світ за очі від того малого гайдамаки, який лиш знає що товктися по ліжку та по їхніх слабих ногах.

І хоч тато й каже з гордістю, що Іван-селянський син — його «наслідник», але тебе любить більше, бо ти вся — в нього! А Іван — хоч лицем і очима голушими — в маму, та натурую — в гайдамаку... Та лиш тато протягує милосердно тобі макогін, облиплий тертим маком, як з ліжка:

— Не лжи макогін, бо чоловік буде лисий! — застерігають баба Тетяна.

— Е! То така правда! — озивалася мама з ванькіра. — Кажіть просто, що не гарно дівці лизати макогоні.

Доки мама варила вареники з картоплею, капусняк, узвар, без чого Святевчір не Святий вечір, тато робив коливо: розводив літеплом у макітрі мак із цукром, сипав туди кутю, горіхові кашки і всю ту смакоту, перемішавши, ставив на стіл. До першої зірочки. Тобі ж здавалося, що та зірочка віфлеємська ніколи не зійде у темному небі над хатою баби Онисі.

Нарешті тато виходив на двір, знаходив на небі зорю віфлеємську, вертався і проказував урочисто: ЗІРОЧКА СХОДИТЬ — СВЯТ ВЕЧІР ЗАХОДИТЬ!

Розділ з роману
«Грішні, чесніші за херувимів»

Юлій Борисович Брінер насправді не російського походження, він є сином етнічної українки Марусі Благовидової і швейцарця Жюля Брінера, який оселився у Владивостоці.

У 1920 році, коли народився Юл, Владивосток і Зелений Клин були переважно українськими, там діяв потужний український рух і навіть існувала Українська Далекосхідна республіка. Невдовзі після народження Юлія, родина Брінерів емігрувала до Франції, де Юл отримав освіту, у тому числі і в Сорбонні, та почав кар'єру у Паризькому цирку.

У 1940-му він переїхав до США та став учнем Михайла Чехова, який навчав низку голлівудських зірок. Це вже був час Другої світової, і знання ним французької спричинилося до того, що Юл працював на Військове Інформгентство США — був коментатором на радіо на території окупованої німцями Франції.

Після Другої світової війни Юл Бріннер почав кар'єру актора, зокрема і в головній ролі у бродвейській п'єсі «Пісня для люти», а в 1949 році дебютував у кіно в стрічці «Порт Нью-Йорка».

У 1956-му Юл отримав єдиного в житті «Оскара» за роль короля в кіноверсії мюзиклу «Король і я». У цей період, на хвилі слави, в його прізвищі з'явилася додаткова «н», Бріннер, а також, за порадою Марлен Дітріх він поголів голову, що стало основною рисою його іміджу.

Потому він знявся в низці голлівудських та зарубіжних фільмів. Зокрема, глядачі в СРСР добре знали його за роллю Кріса Адамса у вестерні «Чудова сімка», рімейку «Семи самураїв» А. Куросави. Також відомі його ролі в «Братах Карамазових», російського генерала Буніна — у фільмі

Тарас Бульба на екрані: куди подівся Гоголь?

колишнього киянина Анатолія Литвака (теж голлівудського режисера) «Анастасія», Рамзеса II — в «Десяти заповідях» та інших стрічках.

Однією з його цікавих для нас сьогодні ролей стала роль Тараса Бульби в американській екранізації твору Гоголя в 1962 році. Однак стрічка зазнала повного фіаско у прокаті і отримала негативні відгуки критиків. Можна плакати і сміятися або звинувачувати режисера, який, можливо, перебував під впливом Росії.

Насправді режисер, мабуть, не хотів, щоб Тарас Бульба був зросійщеним, але ми, врешті, і стали незалежними тому, щоб світ нарешті навчився відрізняти українців від росіян.

А у той час не достатньо було знань про історію України, одяг, пісні. Тому козаки у стрічці схожі на японців чи на арабів, у косоворотках і грають

на балалайках, спудеї по Подолу ходять в одностроях мушкетерів з великими хрестами на спині. Панночку звать Наташа. Жіночки та дівчата носять сарафанчики. Після бою всі козаки поспішають до трактиру, де на них чекають цигани з ведмедем. Всі разом співають «Калінку».

***

Інша справа «Тарас Бульба» у Бортко.

Володимир Бортко — режисер екранізацій, двадцять сім років жив у Києві, але він є російським режисером. Саме тому ми постійно відчуваємо, як Бортко, який знімав фільм до 200-річчя від дня народження Миколи Гоголя, бореться з першоджерелом. Ось чому «велич російського духу» й абстрактна Русь підмінили собою Україну.

Здається, у Гоголя козаки не вживають таких незвичних виразів, як «русская земля». Вони

кажуть: «Україна», або «Україна». Не було у Миколи Васильовича і половини тих «товаришів», як у діалогах і монологів фільму: там були браття, панове, брати-молодці, що завгодно, але не це.

Один за одним гинуть козаки, опираючись на плече в останню мить, клянуться у вірності російській батьківщині, війську і, так і чекаєш, що хтось із них збереться силами і скаже особисту подяку комусь з представників вищих лідерів, наприклад — Путіну. Хоча смішного тут мало, бо те, що зробив Бортко — гібридна зброя проти України, а зброя смішною не буває.

У фільмі Бортко повністю відсутній національний колорит, немає жодної української народної пісні, немає Запорізької Січі, яка наводила жах. Немає головного — землі, за яку борються, яку люблять, як рідну матір.

Бульба-Ступка у фільмі говорить літературною російською мовою, а у Гоголя його герой, козацький полковник, говорить мовою свого краю, раз у раз вплітаючи українські слова. (Для мене так і лишилося без відповіді питання: а нащо було Ступці так талановито грати у фільмі, який так красномовно служить Кремлю?).

У сенсі так би мовити «диверсійної» присутності Ступки в радянському кіно, початок його кар'єри був багатобічним. У стрічці «Самий останній день 1972 року» його герой вбиває головного героя Семена Ковальова, котрого грає М. Ульянов, відомий пізніше виконанням ролі маршала Жукова. (Навіть єврейська лінія однойменної повісті, яку безжалюдно викреслили з адаптованого для хрестоматій тексту, перенесена на екран з осколками пещерного антисемітизму). Так от, Ступка від імені українського народу ніби «вбиває» майбутню роль маршала Жукова, виконану Ульяновим... Проте участь Богдана Ступки у пропагандистській антиукраїнській стрічці Бортко «Тарас Бульба», навпаки, оживлює привиди кривавих щодо України маршалів. То чи можна дякувати Ступці за талановито виконану роль?..

Треба додати на останок, що спроб перенести Тараса Бульбу на екран було не менш десяти. Можна, при бажанні, подивитися версію, яку створив у 1963 році італійський режисер Фердинандо Бальді. Вона заслуговує на вашу глядацьку увагу, на мою думку.

Матвій МАЛИНВУД.

ВІДРОДЖЕНА СОВІСТЬ

Різдвяного дня, 7 січня 1930 року, народився кінорежисер і сценарист Володимир ДЕНИСЕНКО (1930-1984) — носій одного з найскравіших імен в історії українського кіно.

1968 року режисер Денисенко наважується на крок майже відчайний — зробити фільм поза цензурою. Разом із своїми учнями він робить картину «Совість», за сценарієм, написаним разом із письменником Василем Земляком. Свідомо чи не свідомо тут реалізувалися філософські підходи екзистенціалізму — напряму, що

ніяк не кореспондував з радянською ідеологічною системою координат. Трагічна історія людини, позбавленої вибору. Бо ж обидва варіанти вчинку є програшними. Герой фільму справді убив німецького офіцера, і саме за це взяті в заручники жителі його села. Однак ж зрозуміло, що усіх розстріляють — незалежно від того, з'явиться він перед німецькими очима, чи ні.

Фільм дістав адекватну візуальну складову. Оператор Олександр Деряжний відтворив події у максимально випаленій, вибіленій чорно-білій палітрі. Людській душі тут немає жодного опертя, жодної звичної підпорки. Її існування, її екзистенція розірвана, дематеріалізована. За таких ситуацій у радянських фільмах зазвичай з'являється «кризовий менеджер» — комісар, партійний працівник. Тут ним і не пахне — як власне незрідка й було в житті. А ще ж модерно-мінімалістська музика Кшиштофа Пендерецького, дібрана до фільму...

А ще — це був урок своїм учням. Може, уперше після Ігоря Савченка (той виводив своїх учнів — Сергія Параджанова, Володимира Наумова, Олександра Алова та інших на майданчики, де сам знімав фільми) педагог залучає своїх учнів до роботи, що називається, «на повну котушку». Тим більше, що тут був і урок високої етики. А крім того, фільм і сприймається нині в контексті європейського, а не вузько-радянського кіно. То ж не дивно, що, до прикладу, Денисенків учень В'ячеслав Криштофович завжди робив фільми, які важко віднести до радянської парадиг-

ми. Для цього, правда, йому упродовж років довелося робити телевізійні фільми, оскільки в ті роки у телеоб'єднанні, та ще й керованому ліберальним московським начальством, можна було почуватися значно вільнішим.

Зрозуміла річ, фільм «Совість» не мав жодних шансів вийти на екрани. Тим більше, що у серпні 68-го радянські танки увійшли до Чехословаччини, за чим послідували нові репресії щодо діячів культури.

Зрештою, в роки Перебудови фільм воскрес. І умер знову — судячи по всьому його хтось просто поцупив. Деталі вже не пригадую. Скінчилося тим, що хтось приніс «яуфи» з півкою, і син митця, кінорежисер Олександр Денисенко, за сприяння Романа Балаяна, реставрував стрічку. Уперше її показали 1991 року на Першому (він же останній поки що) Всеукраїнському кінофестивалі в Києві...

У фіналі «Совісті» розстрілюють усе село. Гора трупів... З-під неї, сторожко озираючись, виповзає хлопчик. І біжить, біжить, біжить. Одіг цілого народу. Не забуваймо того хлопчика. Україна і українці не раз опинялися у могилі, на дні історії. Завжди примудрялися вижити. Так хочеться, аби ми нарешті не тільки виживали, а й почали нарешті жити по-справжньому...

У тій маленькій ролі хлопчика син режисера і його дружини, чудової актриси Наталі Наум, Олександр Денисенко.

Сергій ТРИМБАЧ.

17 місце на 17-му році

У 2020-му в українськомовному розділі популярної онлайн-енциклопедії «Вікіпедія» зафіксовано 855,1 мільйона переглядів сторінок. Це на 21% (148 мільйонів) більше, ніж у 2019 році — 707,5 мільйона переглядів.

Такі показники дозволили зайняти українській Вікіпедії 17 місце у світі за відвідуваністю. Число переглядів сторінок у грудні 2020-го становить 90,8 мільйона (+26% до грудня 2019 року). За рік наша Вікіпедія опустилася у світовому рейтингу на одну сходинку вниз, пропустивши вперед турецьку Вікіпедію, яка минулого року була під забороною. Відрив від корейської і чеської, які ми обігнали у 2019, збільшився. Зменшився відрив від шведської, яка поки попереду.

Нагадаємо, у березні 2020 року українськомовний розділ популярної онлайн-енциклопедії «Вікіпедія» перетнув історичну позначку в мільйон статей.

До речі, 30 січня 2020-го українській Вікіпедії виповнилося 16 років. У кращій сотні статей стабільно перебувають 22: про Україну та населення України, Київську Русь і Галицько-Волинське князівство, про міста Київ і Львів, про видатних діячів минулого — Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку та Богдана Хмельницького, про країни світу — Німеччину, Європейський Союз і Велику Британію, Польщу та Францію, про історичні події — Першу та Другу світові війни й Чорнобильську катастрофу, а також статті «Білкі», «Бароко», «Інтернет», і, звичайно, «Українська мова».

Укр Інтерес

ПОЕТИЧНІ ДАРУНКИ

У халабуді млосно.

Треба протяг
Або звичайний кондиціонер,
Щоб кіт не перепарився

в чоботях,
Соромлячись олюднених манер.
У халабуді вікон треба кілька.
Підлогу замерезив талий віск.
Зігнеться гніт:

достатньо буде хвильки,
Аби стояти втемну, упритиск.
Надворі — день.

Всередині — байдужки.
Подекуди ввижається колапс.
Доречні щосекунди потягушки
У плетиві тісному рук і лап.

Ну, чим тобі не келія новітня? —
Відсутність телефонів, соцмереж.
Одноманітність жовтня,

липня, квітня.
Та й кодів до дверей не підбереш.
А замість коду того —

муркотіння
Та добре слово, чує крадькома.
За відповідь — сентенція осіння
Й сповита нескінченністю зима...
Марнотний час.

А треба обживати
Комірки патетичного ества:
Кагор під час причастя попивати,
Чекати не зарплати,

а Різдва!

Сергій СІВАЧЕНКО.

РІЗДВО

Дива мандрують по землі
і не ховаються від ока.
Ось — бачиш? — письмена на склі,
ось — чуєш? — кроки...
Як завжди, в переддень Різдва
рідня збирається до столу.
І казка твориться нова
навколо
солодоців, різдвяних снів
і візерунків на віконці...
А ми насправді геть усі —
дівчатка й хлопці.
І на столі смачна кутя,
і так щемким дитинством віє!
Благословляє нас Дитя,
дає надію...
Надія й радість — на поріг.
Чи допоможемо здійснити?
Тож будьмо чистими, як сніг
і діти.

Інеса ДОЛЕННИК.

РІЗДВ'ЯНЕ ЗАКЛИНАННЯ

Що може крацим в світі бути,
Коли ні прикроців, ні болю?
Дай, Боже, смак Різдва відчутти
І не втрачати його ніколи!
Немає крацого для серця,
Коли любові — повна хата!
Дай, Боже, сінце у ясельцях
На теплий запах відчувати!

Михайло ПАСІЧНИК.

А однак цікавіші розмови
прості і цнотливі, —
тому книги для підлітків нині
читаються краще.
Місто спить, бо стомилось
від свята січневої зливи,
і вві сні лише схлипує,
але вже ніби не плаче.
Засинаєш над книжкою
і прокидаєшся з нею, —
ці зимові канікули, бачиш,
в усіх затяглися.

І твої почуття,
мов коти поруч із батареєю,
набувають потроху щасливих
й вдоволенних лиць.

Дана ПІНЧЕВСЬКА.

Сергій КОСЯК

(Продовження. Початок у №1).

2 березня 2014 року.
6-й день молитовного марафону

Сьогодні був на стихійному мітингові, котрий проходив проти Свято-Преображенського собору по вулиці Артема.

Складно передати, на якій позитивній хвилі все відбувалося. Близько тисячі людей, здебільшого молодь, стояли уздовж дороги з транспарантами, українськими прапорами, махали руками і прапорця-

ДОНБАС, ЯКОГО ТИ НЕ ЗНАВ

ЩОДЕННИК СВЯЩЕННИКА

ми, вітаючи автівки, що їхали мимо. Водії, у свою чергу, на знак вітання сигналювали клаксонами, іноді їх було так багато, що сигнал перетворювався в один суцільний гул. Після вчорашнього шабашу на площі Леніна і біля Донецької обласної адміністрації сьогоднішній вечір просто дав потік свіжого дихання свободи. Я стояв разом зі всіма і тримав плакат «Молюсь за Україну». Зустрів дуже багато знайомих, всі були на позитиві.

4 березня 2014 року.
8-й день молитовного марафону

Увечері, як звичайно, о 18.00 зібралися для молитви на площі Конституції. Були греко- і римо-католики, УПЦ КП, протестанти, була чудова атмосфера.

Автівки, минаючи нас, сигналювали на знак схвалення, деякі водії пригальмовували і хрестилися. Увагу проїжджих приваблювали наші банери з написом «Тут моляться за Україну».

До кінця молитви двоє невідомих «притиснули» мою автівку і підійшли дізнатися, що до чого, буцім, за кого ви. Ми, кажемо, за Христа й Україну молимося. Вони, чухаючи потилиці: «Аааа... Молитва — це добре».

Очевидно, бити священників команди не було.

6 березня 2014 року.
10-й день молитовного марафону

Вчора пройшов перший масовий проукраїнський мітинг

у Донецьку. Перед мітингом на площі Леніна ми розбили молитовну площадку: встановили звукопідсилювальну колонку і банери з написом: «Тут моляться за Україну». Залишили там частину людей, а самі пішли на точку збору — площу Конституції, де було вже близько 100 чоловік. Провели невелику молитву, вишкувалися колоною і рушили молитовним маршем на площу Леніна.

Побачене на площі і радувало, і засмучувало. У людей, що за Україну, так само, як і в тих, хто проти, мало поваги до Бога, більше надії на власну силу і правоту. До мікрофона рвалося багато, дехто говорив широко, але були й такі, котрі промовляли гучні гасла задля власного піару.

Духовенство практично не виступало. Організатори мітингу якось скептично поставилися до присутності священників.

Тішило, що прихильників цілісності України було в рази більше і налічувалося 10-15 тисяч чоловік. Ми стояли поруч із сценою, молилися і читали псалми. З боку проросійських активістів у нас полетіли яйця і яблука, а потім і каміння. Владіці Сергію (УПЦ КП) яйцем утрапили у лоб, він ледь не втратив свідомість, бравати із нашої церкви також перепало по голові, я відбувся потраплянням яйця в калашу.

З проукраїнської сторони ніхто нічого не кидав. І я так подумав, що сьогодні проросійські сили (не побоююся сказати — під орудою ненависті і бісів) кидають каміння і яйця у мирних людей, які співають Гімн України, а завтра ці нелюди кидатимуть гранати і стрілятимуть із автоматів. Ось яка у нас «братня допомога» Росії.

Після мітингу почалися масові бійки.

Церкво, люди, нам необхідно продовжувати молитися!

Проблема Донбасу не в Росії, а в нашій бездуховності.

БОЖЕ, ВРЯТУЙ УКРАЇНУ І ПРОСТИ НАС.

9 березня 2014 року.
13-й день молитовного марафону

Сьогодні по всьому Донецьку пройшли проукраїнські мітинги і хода, які подекуди

намагалися зірвати проросійські активісти.

Спочатку я поїхав до Свято-Преображенського собору, де був анонсований основний мітинг, хоча за декілька годин до його проведення організатори мітингу через соціальні мережі оголосили, що його скасовано через загрози нападу проросійських націоналістів.

Я про всяк випадок припаркував автомобіль у дворі неподалік від місця збору, щоб у випадку сутичок не розбили машину, взяв плакат з написом «Молимося за Україну» і рушив до собору. Чим ближче підходив до призначеного місця, тим очевидніше ставало, що мітингу не буде, а якщо і буде, то завершиться побиттям мітингарів.

Усюди ходили агресивні натовпи, викрикуючи: «Россия! Россия!». Коли я наблизився до собору, побачив, як натовп агресивних сепаратистів оточив невеликий гурт людей, які прийшли на мітинг. Міліція намагалася стримати натиск натовпу. Хтось вигукував у мегафон, щоб розходилися. У мене на очах з десяток людей почали бити літню жінку, яка тримала прапор України. Міліція похапцем затягла її у свою автівку і кудись повезла.

Тоді увага озвірилих молодиків переключилася на мене. Помітивши, що у мене в руках якийсь плакат, вони намагалися зазірнути, що там написано. Я повернув його ниць і почав поспіхом відходити. Довелося йти крізь цей знавсілий натовп, те кожен третій намагався перекинути плакат, шукаючи привід почухати кулаки і випустити пар із розпеченої агресією душі.

Дивом я виврався із цього безумства, дістався до авто-

мобіля і поїхав до торговельного центру «Донецьк Сіті», де також був анонсований мітинг.

Коли я туди потрапив, побачив, що там зовсім інша атмосфера. Кількасот людей утворили живий ланцюг, стоячи уздовж дороги з прапорами України, жовтими і блакитними кульками і жовто-блакитними стрічками. Я приєднався до мітингарів і дістав свій плакат, закликаючи людей молитися за Україну. Нас минали автомобілі, вітаючи сигналами, щоправда, кілька разів проїхали і проросійські активісти, викрикуючи матюки і образи у наш бік. З наближенням

вечора люди почали мирно розходитися додому, а я поїхав на нашу чергову молитву.

У мене було змішане почуття після цього всього. Хтось цілеспрямовано розгойдує регіон, я ніколи не бачив стільки ненависті і безумства у своєму місті. Однозначно, тому, хто розгойдує маховик, мир не потрібен.

10 березня 2014 року.
14-й день молитовного марафону

Що радує на наших молитвах на площі Конституції, крім представництва священників, — це сміливість рядових парафіян і членів церкви. Вони складають кістяк молитовної площадки.

Цього разу ми використали українську символіку. Хутко з'явилися «руссо туристо» і «борці проти фашизму». Вони довго радилися зі своїми координаторами у телефонному режимі, що з нами робити. Бити священників, жінок і дітей якось не комільфо, але жовто-блакитний прапор діяв на них, як на бика червона шмата. Після півгодинних перемовин до них підтягнулися інші торпедуючі сили, але формат нашого заходу їх очевидячки збентежив. Особливо, коли отець Тихін почав молитися про вигнання бісів, закликаючи Господа на всяку нечисть.

Трохи порадившись, «торпеди» всілися в автівки й поїхали...

Мабуть, єдине місце, де зараз можна безпечно збиратися у Донецьку, масово і не за Росію — це наш молитовний майдан.

(Продовження у наступному числі).

Павло
ГРИЦАК

(Продовження. Початок у №1).

Де не взяли раптом люди, блискучі від срібла і численних зірочок, без сумніву, наше будуче начальство. Вони доволі безцеремонно голосним «ферфлохтуванням» порозганяли наших інформаторів, порозподілювали нас по залах, остерегли, «дас німанд ін ден екен герумшмайст» («хай ніхто не розкидає по кутках») і пообіцяли завтра «зіх бай ден гершафтен пінкліх зекс айнцуфінден» («бути точно у панства о годині шостій»). Вже цілком наостанку прийшла вістка про капітуляцію Італії, що, зрештою, нікого ані здивувало, ані зажурило. Роздумуючи про марноту цього світу, ми пішли спати.

На наступний ранок почався наш перший військовий день. Хто не знає тепер, як виглядає збірка, чи розподіл на чоти, рої, «штуби» і т.д. І тут нічого цікавого не було. Слідував відтак лікарський огляд і лазня, речі усім добре знані. Далеко вже цікавіший був процес, знаний у Галичині під назвою «фасування камашів», тобто видача обмундировання. Тоді виявилось, що в кут ідуть усі цивільні пересуди, що нінащо не здалися тут найбільшим столичним елегантам усі «фінезії» цивільного доброго смаку. Дійсно, уніформа впливала на дотеперішніх цивілів «гляйхшальгуюче» (стандартно); а коли ми вже все могли взаємно подивляти, то обличчя поробилися здебільша доволі довгі. В мундирах галицьке братство представлялося добре; прямо — всім було в мундирі до лица. Але тут щойно виявилася вся велич зміни, що наступила; всім ярко стала перед очі важність нової епохи в нашому житті. А все таки, всі дивилися сміло й з довір'ям у будучину. Хоч не один, мабуть, у глибині душі собі подумав — добре, що чоловік щасливо той «мундир» надів, ще якби йому щасливо скинути, то нічого більше не можна й бажати.

Від 10.9.1943 р. наша сотня включилася в нормальне гайделягівське життя, а ми всі стали рівноправними членами організму, який у ті часи окреслювали у нас коротко назвою «Цетбефав».

Цей «Цетбефав», у скороченні — Куринь Особливого Призначення, це дванадцять компаній, які були придумані, як кістяк-кадр, або, як тоді говорили, «штам» майбутньої Дивізії. Все це молоді, звичайно з середньою освітою люди, ідейні, бойовий елемент, дійсно, під кожним оглядом еквівалент усусусів, традиції яких свідомо плекалися. З таким військом, як воно було в Гайделягрі, дійсно сміло можна було рушати на війну. «Цетбефав» практично мав силу полку піхоти без спеціальних частин і служб, бо це була лиш вишкільна формація. Як і у піхотних полках, 4, 8 і 12 сотні були важкі; з прибувчих 9 вересня 1943 року двох сотень, 2 сотні була легка, 5 — важка. Оці

ВЕЖІ І КУЛЕМЕТИ

Спогади з Дивізії і більшовицького полону

Мюнхен 1959

ВИДАННЯ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-Ї УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА

Збережені всі особливості рукопису

дві свіжі сотні — це була свого часу ціла проблема в українському Гайделягрі. Мабуть, і самі німці, на чолі з командиром «Цетбефав» майором Бартелсом, не знали, що з ними зробити. Спершу, мабуть, існував плян включити вишкіл цих двох сотень у загальний учбовий процес батальйону. Про це свідчить у кожному разі ця «фурія», з якою кинулися наші «авсбілдери» (вишкільники) — у великій більшості старі, досвідчені вояки з східного та інших фронтів, на нас — тоді ще бідних рекрутів.

Окрім вишколу, який проходив, на загал, коли не блискуче, то дуже добре, спосіб думання гайделягівського мешканця зумовлювали в головній мірі такі моменти, як загальна воєнна ситуація, зв'язок з Галичиною та взаємини з співтоваришами зброї.

Від капітуляції Італії та успішної советської офензиви 2 серпня 1943 р. видно було, що німецька машина котиться по похилій площі в невеселе незнане. В зв'язку з тим, варто буде прослідити, чим жив, що думав і як представляв собі розв'язку ситуації наш вояк у Гайделягрі.

В осені 1943 р., коли не було ще українських старшин, наші частини назовні ще нічим, крім, очевидно, самої національності вояцтва, своєї українськості не виявляли. Окрім стрілецької маси, все, почавши від кухаря, а скінчивши на сотенному командирові, було німецьке; назовні наше «авслендерство» уявлялося в українських піснях та обабіч чорних «крагеншпігелях». «Шпіглі» зі знаками «SS» ми не носили і, ясно, за ними не жалували. Відносини між стрілецьким і старшиною були хоч і коректні, але нещирі, хоч і ненапружені, але холодні. Вже від першого моменту наш стрілець думав, що нам із німцями не було по дорозі; очевидно, не в крикливий спосіб, але консеквентно й рішуче. Зрештою, в дискусіях з вишкільними підстаршинами не раз падали думки, що дивізія нам потрібна лиш як свого роду військова школа, і не раз дійсно коштувало труду переконати німців, що ми пішли, хоч, може, і до «іх» війська, та не воювати за «Нову Європу», але за свої власні інтереси, які з німецькими не покриваються. Німці самі, які спершу уважали «галіцієрів» за певного рода «дойч-славіше мішлінге» (німецько-слов'янські мішанці), були цими поглядами доволі заскочені, але глибше, мабуть, за цим не застановлялися.

Контакт із Галичиною був, тимчасово, може, аж надто живий. Щонеділі сотки, тисячі рідних і знайомих наших добровольців, популярно знамих «безухами», прямо заливали весь Гайделягер. Тому, що

цивільним вступ до самих бараків був недозволений, у теплі осінні неділі всі гаї були повні матерей, сестер, братів та знайомих стрільців, які звичайно розсідалися під деревами та заїдали різні «сласти». Бо гайделягівський харч таки заслуговував на доповнення.

До вісток з краю прислухався загал дуже чуїно. Це саме була доба розросту підпільних збройних сил з чітким проти німецьким наставленням, і не диво, що наші стрільці, елемент дійсно патріотичний, дошукувалися в думках якогось способу співіснування з ними, здаючи собі справу з свого, подекуди парадоксального, положення. Та до вирішення цієї проблеми було ще далеко. Покищо фактом було існування двох систем української збройної сили, залегалізованої, з наставленням протимосковським офіційно, але проти німецьким потенціально, другої — нелегальної, яскраво протіокупантської взагалі.

Друге вістря стрілецьких заінтересувань було спрямоване на наших гайделягівських сусідів і товаришів по зброї — естонців. Припадково саме в цьому часі знаходилася у Гайделягрі 15-та естонська піша дивізія, формація старша за нашу; вона в осені 1943 р. саме мала відходити на фронт. З естонцями галичани легко найшли спільну мову. Хоч спершу уважали їх за страшних шахраїв та спекулянтів, однак, по кількох зустрічах, нав'язали зразу «торговельний» контакт і переконалися, що існує все таки певна аналогія між їхнім та нашим положенням. Єднала нас свідомість спільного положення між російським молотом та німецьким ковадлом; лучило й те, що німецька форма, так само, як і у нас, була кінечним злом, без якого леве чи можна було б боронити активно вітчизну. Можна було б навести ряд конкретних випадків, де наші й естонці жили в прекрасних відносинах.

Наведу такий приклад: естонці були відомі з того, що в їхній кантині можна було дістати такий бажаний для вояків продукт — пиво. Тому (хоч це було офіційно заборонено) щовечора, після повороту з вправ, з кожної кімнати маршував один «шіца» (стрілець) зі збанком на каву — по пиво для естонської кантини. Естонці суворо берегли свого привілею і пива кому-небудь не продавали. Але наші збанки все були повні, і наші горлянки не терпіли спрагу... Вже тоді зарисувався спільний фронт між нами та балтійськими есеами: всі вони (естонці), як і всі ми, вважали вальнів, фляманців, норвежців, що служили в есеівських формаціях, своїх чи німецьких, зрадниками своїх країн. Згідно з неписаним чи, краще, несформованим законом, в на-

ших очах, ті люди не мали права вступу до СС, як довго їхні країни були у війні з Німеччиною. Ми, очевидно, через сам факт російського сусідства підлягали іншим моральним законам — наша служба мала оправдання в очах суспільства і служила інтересам наших країн, а не окупантів. Весь сенс нашого «есесівства» був у тому — дістати на пасок те, чого не було можна одержати на «бецугшайн».

Але згадаю ще один випадок з українсько-естонських взаємин: естонці часто були гостями у нас. Одного дня прийшов до нашої «штуби» естонець, якийсь студент з Талліну, якого прізвища не пам'ятаю. Ми говорили про це й те, між іншим, про політику, і якось очі наші спинилися на портреті... Гітлера, що висів у кожній «штубі». Дискусія замовкла. Кожний хотів щось сказати — це була хвилина, що серце проситься до уст. Але ми всі мовчали... Але був між нами такий Мисько Блавацький з Сянока, хлопець, що за словом до кишені не ліз. Він кивнув естонцеві на Гітлерів портрет і сказав: «То — один кат, а вустий (т. зн. Сталін) — другий кат». Естонець кивнув головою і сказав такі слова: «Вір унд ір зінд айнс» («ми і ви є одно»). Встав і пішов.

Два слова про Миська: він був, як у нас усі знали, мішанець, український жид. Не можу означити докладно, хто з його родичів був якого походження, але всі знали, що воно було так. Його патріотизм був понад усяким сумнівом. Але, з другого боку, всі розуміли, що в неймовірних обставинах, серед яких знайшлися люди жидівської крові, українська есеівська дивізія була для них одним з відносно найнебезпечніших місць сховку. Цілу родину Блавацьких німці знищили рік пізніше, самого Миська розстріляли вже, як поручника. Казали, що вони впали жертвою доносу, але донос не вийшов з лав дивізії, а з місця, звідки він походив. Дивно подумати сьогодні — в рядах дивізії укривається «жид». Але нам це видавалося тоді вповні закономірним і вповні логічним.

У цьому ж Гайделягрі кристалізувалися наші погляд тепер уже знутри, на німецьку армію. Ми вчилися від німців багато, але, мабуть, нічого з духовної ділянки. Назагал, українська й німецька маса стояли напрооти себе без зрозуміння, а подекуди явно ворожо. Всяку охоту до будь-якого зближення забивали згадки про німецьку практику у нас дома. А її мали всі в тямці добре, а через «безухи» й листи, контакт з краєм, тут, у Гайделягрі, яких сто км. від української території, був дуже живим.

(Продовження у наступному числі).

Olga RUDA,
Чикаго

ПОМІЧАЙ ЗНАКИ!

Із циклу «За крок до любові»

Коли я фланірую, як звикла, біля озера «диких квітів», мені часто трапляються люди, які не відводять погляд. Є (на щастя) категорія людей, які з цікавістю дивляться на цей світ і з готовністю відгукуються на привітання чи на посмішку.

Це тішить. Такі люди помічатимуть ЗНАКИ: запахи, промені, звуки, голоси, слова, числа й свої власні почуття.

Віромо ми в це чи ні, Всесвіт чи наш янгол-хранитель завжди виконує наші бажання і реалізує думки, які часто повторюються.

Через ЗНАКИ наші янголи захищають нас, направляють нас і пробуджують наше почуття духовності.

От тут притча, яка пояснить, чому не можна не помічати знаки.

Розмова двох ангелів. Старший ангел суворо дивиться на підлеглого.

— Доповідай. У двох словах.

— Живий. Ходить на роботу. На щось сподівається.

— На що?

— Важко сказати. Два рази я показував йому щасливий сон — не бачить. Каже, що втомлюється на роботі.

— А що на роботі?

— Так як у всіх. Керівництво. Метушня. Курилка. Чутки.

— Керівництво суворе?

— Керівництво як керівництво. Таке ж як скрізь. Боїться він його чомусь...

— Страхи відганяє?

— Само собою. Ще по дорозі до офісу. Крилами розмахував над головою. Хмари навіть розганяв. Довелося крилом по вуху з'їздити, щоб сонечко помітив.

— Симпатична незнайомка по дорозі? На підборах. З запахом приємних парфумів?

— Ну, ображаєте... Ніс до носа зіштовхнувся в метро.

— І як?

— Та ніяк. «Вибачте» і далі в свої думки.

— А після роботи?

— Магазин. Телевізор. Помити посуд. Інтернет. Сон.

— Телевізор ламає?

— Звичайно. Новий купив для чогось... Інтернет вимикає?

— П'ять днів поспіль. Він просто став стирчати на роботі. До пізнього вечора. У них так можна.

— Так. А вихідні?

— Сон до обіду. Прибирання квартири. Увечері — друзі, безглузді розмови, горілка. Додому за північ. Уранці з головним болем. Потім — або телевізор, або комп'ютер.

— А вона?

— Зовсім близько. Через три будинки. В один і той самий супермаркет за продуктами ходять.

— У черзі зводив?

— Все як годиться. І понад інструкції — на автобусній зупинці, у свята.

— Лінії долі перевіряв?

— Так, поєднують! В тому-то й справа... Це таке місто... Такий спосіб життя... Ну, не можу я більше! Нездійсненне завдання!

— Розмови! Де твій список сильнодіючих засобів?

— Ось він, шеф. Грип з температурою і маренням. Вивих, перелом. Автомобільна аварія. Банкрутство. Пожежа. Заворушення на вулицях. Фінансова криза. Громадянська війна...

— Досить. В ім'я Кохання на крайні заходи дозвіл уважай отриманим. Тільки вибирай щось одне. Виконувати!

— Є виконувати!

Мораль: Помічайте й використовуйте всі можливості, які дарує вам Бог, і тоді вашому ангелу не доведеться вдаватися до крайніх мір!

Сніг для українців випав у Іспанії

ФОТОРЕПОРТАЖ

Діти думають, що вони в зимовій українській казці... Мадрид, 9 січня 2021 року.

Ті, кому за 90, кажуть, що такого снігу в Мадриді ще не було...

Справжнє українське Різдво! Дар Небес... Зрозуміє кожен, хто стужився й не має можливості хоч побувати вдома...

Леся КОЛОСЕНКО, Мадрид

Коментар редакції:
А у нас немає снігу...(((
Сніг емігрував?

ПОЕТИЧНІ ДАРУНКИ

СВЯТВЕЧІР

Діждати Різдва, і ввійти в це довершене свято,
Що душі єднає, дарує надію й тепло...
Святкуєм щороку, і свят тих минуло багато,
Та кожного разу — як вперше для мене було.
Ось мамині руки несуть вже дванадцятку страву,
Немов королеву, доставлять кутю до стола.
А пошішка батька така таємничо — лукава,
Бо торба в куточку дарунками повна була.
Відкриємо двері, до хати запусимо нічку,
Запросимо всіх, кого з нами давно не було...
Посядем за стіл і запалимо трепетну свічку,
І слово божественне всіх нас торкнеться крилом.
І зійде Зоря, що звіщає народження Бога,
І небо засяє, від зоряних свіч золоте.
А від Віфлеєма проляже на небо дорога,
Яка наші душі до самого Бога веде.

Марія ЯКУСЕВИЧ.

**У ЗВ'ЯЗКУ З ЛОКДАУНОМ,
НАСТУПНЕ ЧИСЛО
ТИЖНЕВИКА «ФОРПОСТ»
ВИЙДЕ 26 СІЧНЯ.**

ПЕРЕДПЛАТА

Тижневик «Форпост» можна передплатити в редакції і отримувати в редакції чи за адресою проживання або роботи.

Передплачувати можна з кожного наступного номера.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ:

один випуск/номер (отримувати у редакції) — 6 гривень;
послуга на місяць з 4 тижнів — 24 гривні;
послуга на місяць із 5 тижнів — 30 гривень.

Діє безкоштовна кур'єрська доставка за вказаною у передплатному талоні адресою.

Вартість передплати для пенсіонерів, учнів/студентів та усіх пільгових категорій громадян — 5 гривень за випуск; місяць — 20 гривень, незалежно від кількості тижнів у ньому.

ВАРТІСТЬ РЕКЛАМИ

Рядкове оголошення для населення на кшталт «куплю-продам», «міню», «віддам» тощо — **20 гривень.**

Оголошення про втрачений документ — **40 гривень.**

Оголошення на зразок «шукаю людину для догляду за...» чи «потрібен чоловік для допомоги по господарству...» — **30 гривень.**

Блочна реклама, офіційні повідомлення й інформація (площа сторінки): **1 см кв. — 8 гривень.**

Блочна реклама на 1-й сторінці: **1 см кв. — 12 гривень.**

Вітання, подяка, поминання — **50 гривень.**

Вітання, подяка на 1-й сторінці — **100 гривень.**

Працюю з дітьми від 1 до 9 років.

Проводжу психологічне консультування дітей для з'ясування причини та зняття таких психологічних станів дитини:

- тривога;
- страх;
- агресія;
- млявість;
- неврози;
- поведінкові розлади.

Індивідуальний підхід до кожної дитини та її батьків.

У своїй практиці використовую проєктивні методики для психологічного консультування, арттерапію, тілесну терапію.

Маю диплом магістра за спеціальністю: психолог виданий Міжрегіональною Академією управління персоналом в м. Житомир.

Проводжу консультації в Центрі здоров'я та розвитку дитини за адресою:

м. Малин, вул. Неманихіна, б. 13.

Вартість: 1 година — 100 грн.

Запис на консультацію за телефоном:
096 882 70 55 (Катерина Анатоліївна).

ВЖЕ НЕ АНОМАЛІЯ?

Фото Віри КОПІСНИК

Малин, парк ім. М.-Маклая, 10 січня 2021 року.

Рівненщина, Костопільський район, 5 січня 2021 року.

Прогноз погоди на тиждень (12.01-18.01.2021)

ВІТРОК, 12 СІЧНЯ	СЕРЕДА, 13 СІЧНЯ	ЧЕТВЕР, 14 СІЧНЯ	П'ЯТНИЦЯ, 15 СІЧНЯ	СУБОТА, 16 СІЧНЯ	НЕДІЛЯ, 17 СІЧНЯ	ПОНЕДІЛОК, 18 СІЧНЯ
Ніч Ранок День Вечір -2° -3° +1° -1°	Ніч Ранок День Вечір -1° -1° 0° -3°	Ніч Ранок День Вечір -3° -4° -4° -9°	Ніч Ранок День Вечір -12° -13° -13° -16°	Ніч Ранок День Вечір -18° -19° -14° -17°	Ніч Ранок День Вечір -18° -19° -13° -15°	Ніч Ранок День Вечір -14° -14° -10° -11°
У Малині сонце в цей день буде рідко з'являтися з-за хмар. Але без опадів.	Протягом усього дня погода буде похмурою. Вранці та ввечері йтиме дрібний сніг.	Небо буде вкрито хмарами. Дрібний сніг йтиме весь день і не припиниться до самого вечора.	Увесь день погода буде похмурою. Сніг йтиме весь день, щоправда до вечора стане слабшим.	Вранці йтиме дрібний сніг. Удень та ввечері опадів не очікується.	У Малині протягом усього дня небо буде вкрито хмарами. Без опадів.	Хмарна погода буде триматися до самого вечора. Без опадів.
Сонце зійде о 7:58, зайде о 16:24	Сонце зійде о 7:57, зайде о 16:26	Сонце зійде о 7:56, зайде о 16:27	Сонце зійде о 7:56, зайде о 16:28	Сонце зійде о 7:55, зайде о 16:30	Сонце зійде о 7:54, зайде о 16:32	Сонце зійде о 7:53, зайде о 16:33

Загальнодержавний загальнополітичний тижневик.
Засновник — Найдюнов Сергій Андрійович.
свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №6642 від 28.10.2002 р.
Видавець — ТОВ «Гарно»
свідоцтво про державну реєстрацію А00 №789532
Р/р №UAN123117440000026000055842642
ЄДРПОУ банку 14360570 код 311744
АТКБ «ПриватБанк»

Головний редактор — Ірина КРИМСЬКА.
Газета виходить українською мовою один раз на тиждень — щовівторка.

Обсяг — 3 друк. арк. Тираж — 700.
Зверстано Кирилом В. Ковалевським
Надруковано у КП «Малинська районна друкарня»
Адреса: вул. Кримського, 7, зам. №

Адреса редакції: м. Малин, вул. Грушевського, 11,
(приміщення райспоживспілки,
вхід з вулиці Н. Сосніної. 2-й поверх).

E-mail: forpostinua@ukr.net Телефон: **063-842-42-36.**

За зміст реклами та оголошень редакція відповідальності не несе.
Думки авторів публікацій не обов'язково відображають точку зору редакції.